

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACĂRA

47

■ 6 interviuri despre
agricultura socialistă

■ ÎN CĂUTAREA
„OMULUI DE AUR”

■ lașin 17/17

Anul XIV nr. 47 (547) — 20 noiembrie 1965

Biblioteca Cent. a. a.
Școala 3
Hunedoara, Dava

chimizarea și recoltele bogate

În Rezoluția Plenarei C.C. al P.C.R. din 11-12 noiembrie 1965 cu privire la îmbunătățirea conducerii și planificării agriculturii un loc important este rezervat măsurilor privind folosirea mijloacelor de muncă moderne — mecanizare, chimizare, irigație — care să influențeze într-o măsură tot mai mare factorii naturali de care depinde procesul producției agricole.

În legătură cu măsurile stabilite de Plenară, referindu-ne la producția de îngrășăminte chimice, ne-am adresat Direcției generale a industriei azotului din Ministerul Chimiei. Iată ce am aflat:

Prin intrarea în funcțiune a unor moderne combinate și uzine de îngrășăminte minerale, consumul de îngrășăminte chimice pe cap de locuitor, exprimat în substanță activă a crescut de la 3 kg în 1959 la 17 kg în 1965. Cu toate acestea — așa cum s-a arătat în documentele recentei Plenare — în anii șesenalului nu a fost realizat gradul corespunzător de chimizare a agriculturii, datorită pe de o parte prevederilor insuficiente, iar pe de altă parte marilor rămăneri în urmă în industria producătoare de îngrășăminte chimice. Prin lichidarea grabnică a lipsurilor, prin întărirea efortului comun, lucrătorii din industria chimică vor putea să livreze agriculturii în 1970 — conform sarcinilor trasate de cel de-al IX-lea Congres al partidului — peste 1 000 000 tone îngrășăminte substanță activă. Astfel consumul de îngrășăminte minerale pe cap de locuitor se va ridica la 55 kg. Sporul de recoltă pe cap de locuitor va crește de la 150-170 kg cereale boabe (1965) la 450-550 kg boabe (1970). Sporul de recoltă ce se va obține în ultimul an al cincinalului, ca rezultat al fertilizării chimice a solului,

fitofarmaceutice (insecticide, fungicide, ierbicide, raticide).

A acțiunea produsă de dușmanii văzuți și nevăzuți ai plantelor poate determina o pierdere de recoltă până la 60-80%. Produsele indigene cu eficiență ridicată asigură în prezent combaterea dăunătorilor la principalele culturi: cartofi, grâu, plante tehnice, vii și livezi. Citez în acest sens produsul „Detox”, necesar în combaterea gândacului de Colorado, a viespei prunului și a viermelui mălului, precum și produsul „Criptodiu”, care contribuie în mod activ la protejerea grâului. La ora actuală produsele fitofarmaceutice acoperă întreaga cerere reclamată de viticultura țării noastre. Nu la fel de bine stau însă lucrurile în ce privește alte ramuri ale agriculturii. Până în 1970 — așa cum s-a arătat în documentele Plenarei C.C. al P.C.R. din 11-12 noiembrie — industria chimică va trebui să pună la dispoziția agriculturii importante cantități de insectofungicide și ierbicide, menite să contribuie în special la protejerea recoltelor cerealiere.

Sarcina celor chemați să producă și să experimenteze produsele fitofarmaceutice este de a găsi o gamă tot mai variată de produse cu eficacitate ridicată, necesare protejării producției agricole. În felul acesta, specialiștii își vor aduce aportul la materializarea mărețelor sarcini trasate de cel de-al IX-lea Congres al P.C.R. și la îndeplinirea prevederilor recentei Plenare cu privire la îmbunătățirea conducerii și planificării agriculturii.

LIVIU MAIOR

speologia și apa potabilă

Studiul peșterilor va căpăta aplicații practice din ce în ce mai valoroase. N-au trecut prea mulți ani de când unele din numeroasele fenomene carstice din munții noștri abia erau descoperite și iată că utilizarea lor pentru satisfacerea unor necesități practice a devenit pe deplin posibilă. Recent a fost început la Institutul de studii și prospecțiuni, din cadrul Comitetului de Stat al Apeilor, un amplu studiu privind rezervele de apă din peșteri.

Se știe că aceste cavități subterane, decorate cu stalactite și stalagmite (opere ale apei care de mii de ani dizolvă calcarul și-l clădește apoi în ciudate volume), ascund mari cantități de apă de bună calitate, ce poate fi utilizată pentru alimentarea unor centre urbane sau instalații industriale. Obiectul studiului amintit este tocmai inventarierea acestor rezerve atât din punctul de vedere al cantităților disponibile, cât și al calităților lor. Până acum au fost explorate o serie de peșteri din Carpații Apuseni (printre care Izbuclul, Galbena), din Munții Sebeșului (peștera Sura Mare, unde rezervele de apă pot asigura un debit de peste 300 litri pe secundă), din Mehedinți etc. Lucrările continuă, astfel că nu peste multă vreme studiul va cuprinde date despre totalitatea peșterilor de pe teritoriul țării noastre și se apreciază că va avea o importanță tehnică și economică deosebită, întrucât problema aprovizionării cu apă a centrelor populate și a industriei reclamă valorificarea eficientă a tuturor resurselor naturale existente.

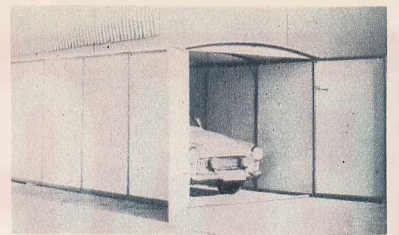
R. NICOLAE

noi nave sub pavilion românesc

La 11 noiembrie, un grup de experți români a părăsit țara, plecând în Japonia, spre a recepționa vasul mineralier „Reșița”, cu un deplasament de 25 400 t.d.w., lansat la apă pentru flota noastră maritimă în șantierul naval de la Inoshima, de către compania Hitachi. În legătură cu acest eveniment, inginerul Emil Savu, director în Direcția navigației civile din Ministerul Transporturilor și Telecomunicațiilor, ne-a dat pentru cititorii rubricii „Curier” câteva amănunte referitoare la noile vase comandate recent de România unor șantiere navale din străinătate.

În afara mineralierului „Reșița”, a arătat ing. Emil Savu, în Japonia se vor mai construi pentru flota noastră încă 7 asemenea vase, precum și două tancuri petroliere, fiecare de câte 36 150 t.d.w. Navele, care vor fi cele mai mari din istoria flotei noastre, se caracterizează printr-un ridicat nivel tehnic, fiind dotate cu echipamente și utilaje moderne, care asigură mecanizarea și automatizarea proceselor de conducere și de manipulare a mărfurilor, precum și un deosebit confort pentru navigatori. Livrarea navelor urmează a se efectua începând din luna decembrie a acestui an, până la finele trimestrului III al anului 1967. Cea mai mare parte a navelor va fi însă gata în cursul anului viitor. Evident, pentru achiziționarea respectivelor nave, aflate la nivelul celor mai bune de acest fel din lume, statul investește importante sume. Valoarea contractului făcut de noi cu firmele japoneze este de pildă de circa 36 milioane de dolari, plățile urmând a se efectua în cadrul cliringului româno-japonez. Dotarea flotei comerciale cu noile nave de construcție străină — a adăugat ing. Emil Savu — face parte dintr-un larg plan de dezvoltare a transporturilor noastre navale, la nivelul actual al economiei patriei. În șesenal, capacitatea flotei comerciale românești a crescut de circa 6 ori, prin dotarea ei cu cabotiere de 1 100 și 1 600 t.d.w., cargouri de 4 500 și 10 000 t.d.w., tancuri petroliere de 19 000 t.d.w., nave pentru pasageri, diferite nave tehnice și de serviciu, remorchere etc. O contribuție deosebită la înzestrarea flotei au adus-o șantierele de la Galați, Oltenița și Turnu-Severin, care au executat diverse tipuri de nave după proiecte românești, la un înalt nivel tehnic. În cursul ultimilor șase ani, industria noastră de construcții navale a livrat între altele flotei comerciale 23 de cargouri de diferite tipuri. Cea mai însemnată etapă de dezvoltare din istoria sa o va cunoaște însă marina comercială în viitorii ani, a încheiat ing. Em. Savu. Potrivit prevederilor Directivelor Congresului al IX-lea al partidului, capacitatea ei urmează să crească cu încă 426 000 t.d.w., reprezentând noi unități mineraliere, tancuri petroliere, cargouri etc., cu eficiență economică ridicată în efectuarea transporturilor pe distanțe mari. Nave noi cu performanțe ridicate vor intra de asemenea în dotarea flotei fluviale și de pasageri.

G. BRĂTESCU

surpriză pentru automobilisti

Nu este vorba de una dintre nenumăratele surprize neplăcute din categoria „peneilor” — pe care posesorii autoturismelor le pot avea la tot pasul dacă nu iau din vreme măsuri de prevenire — ci de altceva; în 1966 comerțul nostru socialist va oferi automobilistilor amatori un nou produs românesc: garajul demontabil.

Proiectat încă din 1964 la Institutul de cercetări forestiere, arhetipul acestui garaj a suferit îmbunătățirile necesare până când s-a ajuns la realizarea, în acest an, a prototipului experimental care se află acum în faza de omologare.

Care sînt calitățile noului garaj? Mai întâi, materialul de bază din care este confecționat: plăci fibrolemnoase stratificate, finisate prin emailare sau vopsire pe bază de rășini alchidice. Scheletul (metalic) asigură soliditatea spațială: înălțimea 3 220 mm, lățimea 2 530 mm și lungimea care variază după numărul panourilor, adică între 3 800 mm și 5 050 mm. (Se vor pune în vânzare garaje cu trei și cu patru panouri.)

Arhitecților le revine sarcina să rezolve problema amplasării cât mai estetice a garajelor demontabile în spațiile din orașele noastre.

T. PAULIAN

microzona ghencea

În partea de vest a Capitalei, industria ușoară își creează noi bastioane. Într-o zonă pe care planul de sistematizare a prevăzut-o pentru obiective industriale, încep lucrările pentru fabricile de tricotaje tip lină (melana) și pentru cea mai mare fabrică de nasturi din țară.

Cele două întreprinderi care se vor construi vin să se adauge altor două aflate de pe acum, parțial sau total, în producție, în aceeași zonă a Bucureștiului: Fabrica de reton Panduri, care produce de câțiva ani, și Fabrica de stoffe de mobilă, intrată parțial în producție.

În vecinătatea marelui cartier Drumul Taberei se conturează astfel ceea ce urbanistii numesc microzona industrială Ghencea — după cum se vede, o adevărată citadelă a industriei ușoare.

Șantierele celor două fabrici vor fi deschise chiar în cursul acestui an. Există deocamdată machetele și documentația, iar proiectanții vorbesc despre câteva soluții ingenioase, care merită a fi relevate. Fabrica de tricotaje tip lină, de pildă, va avea trei corpuri de clădiri principale de înălțimi diferite: hala de fabricație numai cu parter, dar desfășurată pe circa 27 000 mp, pavilionul tehnico-administrativ cu șapte etaje și grupul social cu trei etaje.

Foarte interesantă este soluția adoptată pentru construcția halei de fabricație. O clădire pur și simplu blindată împotriva razelor de soare pentru a crea, deși pare la prima vedere paradoxal, condiții optime de lucru. Într-a

curier

va fi echivalent cu recolta a 5 000 000 hectare nechimizate.

Eforturile financiare ale statului — se arată în Raportul prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu la recenta Plenară a C.C. al P.C.R. — vor fi îndreptate în mod special spre rezolvarea în linii generale, până în 1970, a sarcinilor trasate de Congres cu privire la mecanizarea complexă și chimizarea agriculturii — condiție esențială pentru modernizarea și sporirea producției agricole.

Obținerea unor îngrășăminte cu eficacitate ridicată și la un preț de cost redus reprezintă îndatorirea principală a industriei producătoare de îngrășăminte minerale, sarcina tuturor chimistilor din această ramură de activitate chemați să contribuie în mod activ la dezvoltarea agriculturii patriei noastre.

★

De asemenea ne-am adresat biologului Alexandru Alexandri, șeful Laboratorului de produse fitofarmaceutice I.C.A.R., care ne-a făcut cunoscute unele amănunte în legătură cu importanța produselor fitofarmaceutice în creșterea producției agricole.

Chimizarea agriculturii reclamă, o dată cu producerea unor însemnate cantități de îngrășăminte minerale, și obținerea unor variate produse

devăr, razele de soare produc reflexe obositoare pe firele subțiri de melană și în plus ridică temperatura în hală. În locul luminii solare a fost prevăzut un iluminat fluorescent controlat și uniform. Un sistem de canale amplasate în pereții construcției și alimentate de la patru centrale de condiționare vor menține în interior temperatura convenabilă și o umiditate corespunzătoare.

Cît despre fabrica de nasturi, aceasta va fi cea mai mare din țară. Necesități impuse de fluxul tehnologic au cerut și aici proiectanților o serie de soluții interesante. Spre deosebire de Fabrica de tricotate, la cea de nasturi se cere, dimpotrivă, un luminat natural foarte bun; astfel stînd lucrurile, proiectanții au conceput un sistem ingenios menit să asigure o vizibilitate perfectă. Nu numai fațadele halei vor fi de sticlă; circa 900 de cupolette din material plastic transparent, montate în acoperișul clădirii, vor lăsa să treacă nestingherită lumina solară. Se va realiza, așadar o hală de fabricație de 7 000 mp, avînd pe acoperiș o adevărată tablă de șah, formată din 900 de cupolette și inundată de lumina solară.

Cînd cele două fabrici vor lucra cu toată capacitatea, din microzona industrială Ghencea vor pleca anual, alături de stofa de mobilă și decorativă, precum și de țesăturile vapoaze din rețon, 604 800 000 nasturi de diferite culori și formate, nasturi de serie mare, nasturi de modă și 5 000 000 bucăți tricotate: jachete, veste, bluze, pardeziuri, rochii, sacouri. Într-o gamă variată de modele și culori.

Tr. PROSAN

cercetătorii filmului

Arhivizarea materialului cinematografic nu este, desigur, unica menire a Arhivei naționale de filme. Prin recenta înglobare a sectorului de documentare care funcționa pe lângă Centrul de producție cinematografică „Buftea”, instituția de la Jilava își accentuează profilul de institut de documentare și cercetare științifică, organism cerut în mod imperios de stadiul actual al dezvoltării culturii cinematografice în țara noastră.

Pe cele două linii: a) formarea unui public cu gusturi evaluate, la nivelul atins de cea de-a șaptea artă în lume și b) contribuția la ridicarea creatorilor de filme pe o nouă treaptă a culturii profesionale, arhiva are mult de făcut și a și început s-o facă.

Lăsînd de o parte activitatea „Cinematecii”, ne-am interesat — în primul rînd — de stadiul în care se află activitatea științifică, muncă extrem de migăloasă: inventarierea și catalogarea filmelor din zestre arhivei.

Doi lucrări de amploare au fost duse la bun sfîrșit de cercetătorii arhivei și editate în anul 1965: Filmografia producției de filme artistice românești de la naționalizare și pînă în prezent (1948-1964) și Filmografia producției de filme științifice românești (1921-1965), lucrare elaborată pentru Congresul A.I.C.S. care a avut loc la București în toamna aceasta. În prezent se lucrează la catalogul filmelor (de ficțiune) străine, aflate în arhivă, care va fi predat spre editare la sfîrșitul anului. În continuare se depun eforturi pentru recuperarea cît mai multor filme, documente, fotografii și alte materiale privind începuturile cinematografului românesc, în vederea întocmirii filmografiei anilor 1912-1948.

În afara achizițiilor de la particulari (multe persoane mai dețin prețioase vestigii ale activității cinematografice de odinioară), arhiva se îmbogățește permanent prin schimburi cu instituțiile similare din alte

țări. Astfel, cu concursul arhivei din R. D. Germană s-au obținut o serie de filme din opera regizorului G.W. Pabst, dintre care unele vor face obiectul unui program al „Cinematecii”. S-au mai achiziționat opera completă a regizorului de film de animație din R. P. Bulgaria, Todor Dinov, o serie de filme reprezentative din cinematografia niponă semnate de Kurosawa, Misoguchi și alte lucrări constituind momente importante în istoria mondială a filmului.

Întărirea sectorului de documentare prin fuziunea cu cel de la Buftea va da un nou impuls activității editoriale; alături de periodice — Buletinul de documentare și Cinematografia în presă — se prevede editarea unor traduceri de literatură de specialitate, a căror lipsă a fost deseori semnalată.

În planul de activitate științifică pentru anul viitor se mai află și o anchetă-sondaj în rîndul diverselor categorii

Handwritten notes:
 „Am avut ocazia să-l revăd pe Caragiale...
 în anul 1965...
 C. GHICA

ali socialisti și cu Caragiale — spune Hurmuzescu în memoriile sale. Aceștia se întruneau zilnic în jurul samovarului cu ceai și la masa lui (e vorba de Dobrogeanu-Gherea — n.n.) ne petreceam timpul cu discuții și proiecte de viitor”.

Prietenia începută în 1896 la Ploiești a continuat. După aproape 15 ani, Dragomir Hurmuzescu, călătorind la Berlin, a avut ocazia să-l revăd pe Caragiale, stabilit în vremea acolo. În acea împrejurare scriitorul a trimis prietenului său câteva scrisori din care reproducem una în facsimil.

Remarcați că, atunci chiar cînd scrie o simplă invitație

pe care romanii îl ocupaseră încă din secolul I e.n. Ostrovul respectiv se numește azi Bisericiuța (după ruinele unei bisericiuțe din secolele XI-XII) și se află la circa 12 km de Măcin și 8 km de Galați.

Istoria acestui ostrov e mai veche: în a doua parte a epocii fierului (secolul I î.e.n.), înainte deci de venirea romanilor, pe el se afla o așezare băștinașă, geto-dacică, al cărei locuitorii întrețineau legături comerciale cu centrele grecești din Marea Egee. În ce privește denumirea acestei așezări, ea e amintită pentru prima oară încă în secolul al II-lea e.n. de către geograful Ptolemeu.

Viața cetății Dinogetia a dăinuit pînă la sfîrșitul secolului al VI-lea, în timpul împăratului bizantin Mauriciu Tiberiu (582-602), după care fortificațiile au fost părăsite. În a doua jumătate a secolului al X-lea oamenii au revenit însă pe ostrov pentru încă două secole, după

La Doftana, într-un cadru solemn, a avut loc comemorarea a 25 de ani de la prăbușirea sinistrelor temnițe sub zidurile cărora numeroși luptători revoluționari și-au găsit sfîrșitul în noaptea de 9-10 noiembrie 1940. La mitingul comemorativ au luat parte conducătorii al partidului și statului nostru în frunte cu tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al C.C. al P.C.R. Un mare număr de muncitori, țărani, studenți, elevi au adus omagiu lor gloriiosului nostru partid, tradițiilor sale de luptă și celor ce și-au jertfit viața pentru măreața cauză a clasei muncitoare.

de spectatori. Poate că, o dată în posesia unor date statistice cît de cît exacte asupra gustului publicului, vom asista la o mai justă politică de difuzare a filmelor, iar campania de educare a spectatorilor va primi sprijinul necesar.

Ana ROMAN

caragiale către hurmuzescu

În voluminoasa corespondență rămasă de la marile noastre om de de știință, fizicianul Dragomir Hurmuzescu, unul din promotorii radiodifuziunii române, al cărui centenar, la recomandarea UNESCO, este sărbătorit anul acesta, figurează și câteva scrisori ce i-au fost adresate de către I. L. Caragiale.

Prietenia dintre ilustrul scriitor și nu mai puțin ilustrul fizician datează, se pare, din 1896. În anul acela, întors în patrie de la studiile făcute la Paris, Dragomir Hurmuzescu a găsit un ordin de concentrare ca ofițer de rezervă.

„Urmînd acestor chemări, m-am prezentat la regimentul 7 de infanterie. Act, la Ploiești, am făcut cunoștință cu Alexandru Radovici, cu C. Dobrogeanu-Gherea, cu Stere, cu

la dejun, Caragiale nu renunță la umor. „Am ascensor”, subliniază el în scrisoare, exprimînd și prin această glumă căldura convingătoare cu care-și poartă prietenul în casa sa.

NOTĂ: Filozoful (care poate fi „chiar sociolog”) la care se referă Caragiale în scrisoare este savantul Dimitrie Gusti, fost președinte al Academiei Române.

C. GHICA

dinogetia: terme din secolul IV

Săpăturile arheologice de la Dinogetia, începute în urmă cu 38 de ani și continuate aproape fără întrerupere pînă azi, ne oferă încă o surpriză: arheologii au scos recent la lumină ruinele unor terme romane din secolul al IV-lea.

Dinogetia a fost o cetate fortificată avînd ca scop apărarea, alături de alte asemenea cetăți, a granițelor Imperiului roman pe linia Dunării, începînd din dreptul orașului Călărași de azi și pînă la vărsarea fluviului în mare. Ea a fost construită în jurul anului 300 pe un mic ostrov stîncos, năinundabil, aflat în inima bălților Dunării,

care cetatea de altădată a fost acoperită de pămînt și dată uitării...

Primele săpături arheologice la Dinogetia au fost începute în 1939 de către profesorul Gh. Ștefan, actual membru corespondent al Academiei Republicii Socialiste România și decan al Facultății de istorie din București.

Începînd din 1949, Academia a luat inițiativa unor lucrări de cercetare în întregime a așezării de pe ostrov, astfel că săpăturile ce au continuat au adus un material arheologic extrem de important pentru istoria țării. Aceeași inițiativă a Academiei a prilejuit și scoaterea la lumină, acum, a termelor romane. Ele au fost descoperite la marginea ostrovului, la circa 100 metri de cetate de către un colectiv condus de prof. Ion Barnea, șef de sector la Institutul de arheologie. Construcția termelor romane (30 x 15 m), după cum se constată acum, cuprindea încăperi bine amenajate pentru băi calde și reci, pavate cu cărămizi, instalații de canalizare adecvate și avea la subsol un calorifer — firește al vremii respective — așa-numitul hipocaust.

Pînă să ajungă la terme arheologii au dat peste urme suprapuse în decursul vremii ale unor locuințe aparținînd băștinașilor din secolele X-XI și ale unui cimitir din secolele XI-XII e.n.

F. URSEANU

PENTRU PROGRESUL CONTINUU AL AGRICULTURII SOCIALISTE

Măsurile stabilite la recenta Plenară a C.C. al P.C.R. avînd ca scop modernizarea agriculturii noastre și sporirea producției în această ramură importantă a economiei naționale, au trezit un mare ecou și entuziasm în rîndul țărănilor cooperatori, al lucrătorilor din gospodăriile de stat și stațiunile de mașini și tractoare. Măsurile adoptate la Plenară au ca scop, așa cum se subliniază în Raport, crearea cadrului necesar progresului continuu al agriculturii noastre socialiste. Aceasta va asigura înflorirea satelor, ridicarea nivelului de trai material și cultural al oamenilor muncii de la sate, sporirea aportului țărănimii la avîntul economiei naționale, al întregii societăți, la creșterea bunăstării poporului.

După citirea Raportului, oamenii muncii din agricultură, specialiștii care lucrează în acest domeniu și-au exprimat hotărîrea de a duce la îndeplinire măsurile stabilite de partid, care se bazează pe experiența practică de pînă acum, țin seama de nevoile reale ale progresului agriculturii socialiste. Aprobînd aceste măsuri, oamenii muncii din agricultură au văzut în ele realizarea propriilor lor interese și și-au exprimat hotărîrea de a depune toate eforturile, elanul și priceperea pentru împlinirea prevederilor documentelor Plenarei. În legătură cu aceasta publicăm o parte din ecurile sosită la redacția noastră.

VOM APLICA ȘI MAI BINE MĂSURILE AGROTEHNICE

VASILE LIXANDRU, președintele Cooperativei agricole din comuna Ciocîrlia, regiunea București :
„Raportul prezentat la Plenară subliniază necesitatea sporirii con-

tinue a producției agricole, care este hotărîtă de crearea unei puternice baze tehnico-materiale. Cooperativizarea agriculturii, asigurarea de către industria noastră a unui număr sporit de tractoare și mașini agricole, creșterea cantităților de îngrășăminte chimice, sprijinul primit din partea specialiștilor, împletite strîns cu munca harnică a operatorilor noștri, au făcut ca producțiile agricole să crească mereu. În acest an, cînd condițiile naturale, după cum știm cu toții, au fost vitrege, am obținut recolte la care în trecut chiar în anii cei mai favorabili nici nu ne puteam gîndi. Am realizat, în medie la hectar, 2 510 kg grîu, 3 250 kg porumb, 2 100 kg floarea-soarelui, 20 000 kg sfeclă de zahăr. Puteam noi în trecut să obținem asemenea producții? Nici pe departe. În anii de secetă pămîntul nu dădea în trecut aproape nimic. Acum, așa cum se spune în Raportul la Plenară, mijloacele de muncă moderne influențează într-o măsură mare factorii naturali de care depinde procesul producției agricole și recolta nu mai este la cheremul naturii. Vom aplica și mai bine măsurile agrotehnice și cu ajutorul și mai puternic primit din partea statului în tractoare, mașini agricole, îngrășăminte vom face ca pămîntul să dea roade și mai bogate. Este în interesul nostru al tuturor și al statului”.

ȘTIINȚA ȘI TEHNICA LA BAZA SPORIRII RECOLTELOR

Referitor la posibilitățile de sporire a producției agricole, **TIBERIU MUREȘAN**, directorul Institutului de cercetări pentru cereale și plante tehnice Fundulea, a declarat :
„În Raport se arată că singura cale de sporire a producției și pro-

ductivității muncii în agricultură este aplicarea pe scară largă a științei și tehnicii înaintate, folosirea mijloacelor de muncă moderne, care să influențeze într-o măsură tot mai mare factorii naturali. În aceste condiții, dezvoltarea cercetărilor științifice pentru creșterea producției agricole capătă o deosebită importanță. Se deschide un larg cîmp de activitate oamenilor de știință din instituțiile de cercetări agricole și din stațiunile experimentale, care sînt chemați să-și aducă o contribuție activă la folosirea judicioasă, cu randament maxim, a mijloacelor materiale cu care este înzestrată agricultura. Sarcinile pe care le pune Plenara în fața oamenilor de știință trebuie să le călăuzească acestora întreaga activitate. Ei vor trebui să facă totul pentru perfecționarea metodelor de cultivare a pămîntului și sporirea fertilității acestuia prin administrarea judicioasă a îngrășămintelor chimice, crearea de soiuri și hibrizi de înaltă productivitate și asigurarea semînelor necesare, folosirea celor mai bune metode de irigații — toate în scopul ridicării continue a producției agricole”.

O MĂSURĂ NECESARĂ IZVORITĂ DIN VIAȚĂ

Oamenii muncii din agricultură au văzut în măsurile stabilite la Plenară un sprijin puternic întrucît ele urmăresc rezolvarea unor probleme importante ale cooperativei agricole. Printre acestea, a fost primită cu mult interes crearea organelor intercooperatiste. Iată ce a declarat în legătură cu această problemă **ing. CORNEL PREDESCU**, președintele Cooperativei agricole din Bogați, raionul Găești :
„Partidul nostru ne conduce pe un drum bun. Cooperativele agricole sînt ajutate să se dezvolte continuu în scopul sporirii producției și a veniturilor pentru a contribui la creșterea bunăstării poporului. Cele cuprinse în Raport ne vor ajuta să facem noi pași înainte pe acest drum. Am reținut, printre

alte, necesitatea înființării uniunilor cooperatiste. Desigur este o măsură absolut necesară, izvorită din viață. Uniunile vor ajuta în mod concret cooperativele agricole în organizarea muncii, normarea și retribuirea ei, folosirea rațională a fondurilor de investiții și a mijloacelor materiale de care dispunem. Cooperativa noastră pierde mult din cauză că nu putem rezolva la vreme o serie de probleme. Avem greutate în aprovizionarea tehnico-materială și în valorificarea producției. Pentru orice piesă alergăm departe prin regiune și ajungem uneori chiar și la București. Și în privința valorificării produselor s-au manifestat unele neajunsuri. Am avut o recoltă bună de fructe și întârziat preluarea lor. Prune de calitate excepțională a trebuit să le folosim pentru țuică în loc să le date pe piață, iar din struguri de masă să facem vin. Sînt convins că pe lîngă rezolvarea unor asemenea probleme, uniunile cooperatiste ne vor ajuta în toate problemele legate de sporirea producției, organizarea muncii, colaborarea cu alte unități. Și acestea ne vor fi de mare folos”.

ROD BOGAT PRIN ORGANIZARE CHIBZUITĂ

Mult interes a trezit acel capitol din Raport care se referă la problemele activității și vieții interne a cooperativei agricole. Redăm, în această privință părerea tov. **COSTICA RADU**, președintele Cooperativei agricole din comuna Gologanu, raionul Focșani :

„Cu 3-4 ani în urmă, cooperativa noastră se număra printre unitățile slab dezvoltate din raionul Focșani. Alta este situația astăzi. Folosind gospodărește sprijinul multilateral acordat de partid și de stat, cooperativa noastră a devenit o unitate puternică, în plină dezvoltare. Producția de cereale a crescut constant an de an, am dezvoltat creșterea animalelor. Fondul

...singura cale de sporire a producției și productivității muncii este aplicarea pe scară largă a științei și tehnicii înaintate, folosirea mijloacelor de muncă moderne, care să influențeze într-o măsură tot mai mare factorii naturali de care depinde procesul producției agricole”.

Din Raportul prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu Cu privire la îmbunătățirea conducerii și planificării agriculturii.

...să obțină venituri suplimentare. Astfel, Vasile Crăciun și Ion Hodergea, care au obținut de la turma pe care o au în pază 17 mii înțărcați peste plan, 7 231 litri lapte și 126 kg lână, vor primi drept retribuție suplimentară 572 lei, deoarece regulamentul prevede 5 lei pentru fiecare miel înțărcaț peste plan, 1 leu pentru fiecare kg de lână, 5 lei pentru 100 litri lapte. La bovine mulgătorul Ion Drăgoi primește drept retribuție suplimentară 450 lei pentru că a dat peste plan 2 000 litri lapte și 2 viței de la lotul de vaci pe care îl îngrijește. Asemenea exemple avem multe în sectorul zootehnic, ceea ce dovedește că retribuția suplimentară constituie un stimulent puternic pentru îmbunătățirea activității, duce la sporirea producției și la un venit mai mare pentru cooperatori”.

TOATĂ RECUNOȘTINȚA NOASTRĂ — PARTIDULUI

Raportul se ocupă și de problemele sociale ale satului dintre care pensionarea bătrînilor și a celor inapți de muncă. Brigadierul ȘTEFAN FOTEA din Cooperativa agricolă din Costești, raionul Buzău, a spus printre altele:

„Sîmbătă și duminică, vedeai pe ulițele satului grupuri, grupuri de țărani citind ziarul. Pe fiecare îl interesa cele cuprinse în Raportul prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Plenara C.C. al P.C.R. Vreau să mă refer la un aspect care prezintă importanță acum pentru bătrîni, iar mai tîrziu și pentru noi cei mai tineri și anume rezolvarea problemei pensionării. Cooperativa noastră are 2 500 brațe de muncă și peste 500 de bătrîni și inapți de muncă. Și pînă acum noi le-am purtat de grijă. În acest an cooperativa a acordat fiecăruia cîte 200 kg grîu, 200 lei și cantități însemnate de legume. Organizarea pensionării prin contribuția cooperativelor agricole și a cooperatorilor este o măsură bună menită să asigure o bătrînețe liniștită fiecăruia dintre bătrîni de azi și cei de mîine. De aceea, îmi exprim și cu acest prilej toată recunoștința partidului pentru grija pe care o are față de noi”.

de bază depășește astăzi 3 milioane lei. Succesele dobîndite sînt rodul muncii membrilor cooperatori, participanți activi la stabilirea și rezolvarea tuturor treburilor obștești. La noi s-a încetățenit practica de a ține cu regularitate adunări generale. Consiliul de conducere, sprijinit de comitetul de partid, pe baza consultării unui mare număr de membri cooperatori, alege cele mai importante probleme pe care le supune discuțiilor din adunările generale. Au putut fi luate astfel cele mai potrivite măsuri. Într-o adunare s-a discutat despre înființarea unei grădini de legume. Lipseseau sursele de apă. Singurul teren potrivit, vreo 50 ha aflate în apropierea riului Putna, era ocupat de cioate și arboret. Adunarea generală a hotărît defrișarea acestui teren și amenajarea lui pentru grădina de legume. În mai puțin de două săptămîni lucrarea a fost gata. Numai din legumicultură am scos anul acesta un venit de peste 250 000 lei. Într-o altă adunare, la baza discuțiilor a stat un studiu aprofundat privind extinderea irigațiilor. Anul acesta am irigat 70 ha cu porumb și am recoltat în toamnă circa 6 500 kg la ha. În studiul supus discuției adunării generale, care a devenit apoi hotărîre, s-a preconizat ca suprafața irigată să ajungă în 1967 la 300 ha, iar în 1970 la 600 ha. Firește, din multiplele probleme dezbătute în adunările generale am amintit doar cîteva. De fapt, adunarea generală a membrilor cooperatori este singurul organ care hotărîște asupra întregii activități economice, financiare și organizatorice în cooperativa noastră. Noile măsuri cu privire la îmbunătățirea conducerii și planificării agriculturii sînt un puternic îndemn pentru a pune în valoare rezervele mari de creștere a producției agricole”.

lor îi stimulează să muncească mai bine, să obțină recolte mari. Sînt numeroase cooperative agricole care au o bună experiență în aplicarea retribuției suplimentare. Despre aceasta și-a spus părerea și GHEORGHE HLEBA, brigadier zootehnic la Cooperativa din Becicherecul Mic:

„Retribuția suplimentară, așa cum s-a arătat și în Raportul prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu, contribuie în mare măsură la sporirea producției pentru că fiecare om are interes să cîștige mai mult și aceasta se poate realiza numai efectuînd o muncă de bună calitate. La noi în zootehnie, această formă de retri-

De ogoarele patriei, tot mai multe tractoare produse de industria noastră socialistă.

buție a condus la o sporire substanțială a producției. Așa de exemplu planul la lapte de vacă a fost depășit pînă acum cu 180 litri pe cap de vacă furajată, la lână cu aproape 400 kg, la carne cu 20 tone și altele. Ca urmare a depășirilor realizate, veniturile din zootehnie vor fi mai mari cu circa 600 000 lei decît a fost planificat. Depășirile realizate vor face ca majoritatea celor care lucrează în zooteh-

...Și la Cooperativa agricolă de producție din Ianca, regiunea Galați, tovarășii au luat cunoștință cu profund interes și bucurie de măsurile stabilite de partid pentru dezvoltarea agriculturii.

COINTERESAREA — STIMULENT ÎN CREȘTEREA PRODUCȚIEI AGRICOLE

Organizarea formelor înaintate de cointeresare materială a cooperatori-

memento

■ **Teatrul pe disc**, una din colecțiile prestigioase ale casei noastre de discuri „Electrecord”, înregistrează o nouă apariție (de succes): **Canțetele de Al. Kirijescu** (16-EXE-0184). Imprimarea s-a realizat pe baza unui scenariu scris special de autor pentru versiunea

radiofonică a piesei. În distribuție: Silvia Dumitrescu-Timică, Cella Dima, Marietta Deculescu, Vioreca Petrescu, Natașa Alexandra, Maria Wauvrina, Olga Tudorache, George Mărută, Nicu Dimitriu. Prezența regretaților Maria Filotti și Ion Talianu sporște valoarea acestei înregistrări. Regia lui Constantin Moruzan pune în evidență forța satirică a piesei. Colecția de monștri ai burgheziei provinciale inspiră dezgust, dramaturgul fotografiindu-i cu vervă, vitriolant. Discul se păstrează într-o mapă desenată de Benedict Gănescu.

▼ **Arii din opere** interpretate de cântăreții bulgari Nikola Ghiurov

și Nikola Ghiuzelev. Doi bași de mare popularitate, prezenți pe majoritatea scenelor lirice ale lumii. În programul discului: Haendel, Verdi, Rahmaninov, Mozart, Rossini, Glinka, Rimski-Korsakov. Acompaniază orchestra simfonică a Radioteleviziunii bulgare, dirijată de Vasil Stefanov, și Orchestra Operei naționale din Sofia, dirijată de Asen Naidenov (ECE-0188).

■ **Cu destul de puțin entuziasm** am ascultat formația „Entuziaștii”. Se cîntă englezește (aproximativ), cu ritm (autentic) și voce (pasabilă). Solist: Radu Tănase. Există și o bucată cu titlu predestinat: **Dynamite**. Așa sună (45-EDC-604).

discul

Adela Mărculescu

DUMINICĂ 21 NOIEMBRIE. Fotbal: **România-Portugalia** (14.00). Nu după fluierul final al arbitrului, ci înainte de cel de încheiere se știe: la marele festival fotbalistic de la Londra-1966 Popa, Dumitriu II, Pircălab și ceilalți nu se vor număra printre participanți. Și, cu toate acestea, ce tonică ar fi o victorie (de ce nu?) asupra echipei în care zburdă Eusebio! Prin urmare, cu titlu în cor: **HAIDE ROMÂNIA!!!**
■ **Cu emisiunea „Dialog la distanță”** nu mai avem emoții. Ultimul concurs de acest gen (Bacău-Hunedoara) ne-a reconfirmat-o (n-ar strica unele eforturi în plus din partea prezentatorilor, după cum bine ar fi ca unele din aprecierile juriului să fie mai puțin sentimentale). Pentru duminică aceasta ni se propune o emisiune abscons intitulată **Școala varietă-**

ților cu multe și de prestigiu nume din teatru, operă, operetă, estradă. Nu știm încă cum va arăta „școala” aceasta, sperăm însă că s-au luat din timp măsuri împotriva notelor mici (19.20).

LUNI 22 NOIEMBRIE. Prima emisiune dintr-un ciclu intitulat **Telecronica economică**. Tema este „Producători-consumatori” (20.00)

MIERCURI 24 NOIEMBRIE. Eveniment liric: **Samson și Dalila** de Saint-Saëns, transmisiune de la Opera română de stat din Cluj, cu Ecaterina VlcoVICI și Teodor Carabiberi (20.00).

JOI 25 NOIEMBRIE. Emisiunea adresată cel puțin unei jumătăți din populația țării: **Pentru noi femeile**, cu reportaje, lecții de croit, sfaturi pentru mame și, bineînțeles, surprize (20.00) ▼ La rubrica „Mari poeți ai lumii”: **Pablo Neruda**, prezentat de Maria Ba-

nuș (21.00) ■ **Valentin Gheorghiu**, **Yehudi Menuhin**, **David Oistrach**, **Ida Haendel**, **Iulius Kätchen**, **Adam Harasiewicz** și **Sviatoslav Richter** pe o ispitoare peliculă intitulată **Maestri ai claviaturii și arcușului** (22.15).

VINERI 26 NOIEMBRIE. O întâlnire cu mici cititori și scriitori pentru cei mici la secția pentru copii a Bibliotecii centrale de stat s-ar putea să-i intereseze și pe adulți (19.10) ■ După cum transmisiunea de la Praga a repricei a treia din meciul de hochei Cehoslovacia-U.R.S.S. s-ar putea să-i intereseze și pe nesporțivi (21.30).

SIMBĂTĂ 27 NOIEMBRIE. Teatru în studio cu **Doisprezece oameni furioși** de scriitorul nord-american Reginald Rose (20.30). Piesa aceasta, care se joacă cu mare succes pe multe scene din

S.U.A. și alte țări, a inspirat și scenariul unui film nu mai puțin izbutit (D.D.F. n-a aflat-o încă?...)

■ **Emisiunea Cu macă...** și fără mască. Sperăm: cu umor... și fără vechituri (22.00).

televiziune

■ **A apărut în românește** o carte cu un ecou mondial nedezmănit pe parcursul unui secol și mai bine: **Johann Peter Eckermann — Conversări cu Goethe în ultimii ani ai vieții sale**. Traducerea e semnată de Lăzăr Iliescu, iar prezentarea ce o însoțește, aparține lui Al. Di-

ma. Un indice și o serie de note întocmite de Suzi Hirsch se dovedesc utile.

■ **Gala Galaction** este prezent în librării cu volumele 3 și 4 ale seriei de **Opere alese** ce sînt publicate de Editura pentru literatură. Poate că și Biblioteca pentru toți și Biblioteca școlară-lui ar putea fi ceva mai generoase cu opera acestui remarcabil scriitor al nostru.

■ **Cîteva cărți în limba maghiară**: **Majteny Erick — Am văzut o statuie (versuri)**: **Kuncz Aladar — Mănăstirea neagră** (roman) și **Beke György — În bătaia valurilor** (roman).

■ **Al. Mitru** ni se înfățișează din nou cu două volume în care popularizează **cîteva Din marile legende ale lumii (Cneazul Igor, Roland, Stegfried și Krimhilda, Cidul, Cullaume d'Orange, Gudrun, Viteazul în piele de tigru, Arthur și cavalerii Mesei Rotunde, Tristan și Isolda)**.

■ Un eveniment editorial însemnat îl constituie apariția recentă la Editura tineretului a volumului **Troncul și cîntecul vîrștelor** de **Lucian Blaga**. Ediția, îngrijită și prefațată suplu de **George Ivașcu**, pune la îndemînă pagini memorialistice ale marelui poet.

■ **Volumul doi al Comentariilor la Divina Comedie** ale lui **George Cosbuc** întregesc o operă de remarcabilă ținută exegetică. Ca și vol. I, acesta este însoțit de un bun studiu introductiv aparținînd lui **Alex. Dușu** și **Titus Pîrvulescu**.

■ **De reținut actul de cultură** pe care-l semnifică traducerea integrală în românește a **Lusiei** de poetul portughez **Luis de Camões** (traducător: **Aurel Covaci**).

■ În **Editura Meridiane** e de seamal un ghid al **Văii Arșeuilor**, în mare chiar al **Apusenilor** (pentru care e nevoie însă de unul ceva mai amplu, mai com-

plex și mai înaripat). Cu texte de **I. Țugui** și **I. Deleanu**, cu desene și coperta de **Ed. Markovici** și cu hărți de **Demetru Popescu**, ghidul (căruiu nu i-ar fi stricat și cîteva reproduceri fotografice) trebuie pus de pe acum de o parte pentru o viitoare excursie.

■ O schiță istorică a **Bucureștilor** (de **Florian Georgescu**) și un alt volumaș, privind formarea statului național român (de **N. Adăniloae**), apărute tot la **Meridiane**, în limbi străine, constituie bune îndrumări pentru cei dormici a se informa succint în asemenea probleme.

cartea

■ **MEREU MAI SUS**—încercare neizbutită a Ansamblului artistic al C.C.S. de a-și lărgi specificul prin „altoirea” unor scene de estradă. Lipsa de fantezie și inspirație e vizibilă mai ales la capitolul nou introdus în ciuda foarte numeroșilor săi colaboratori.

■ **Zaharia Birsan**, cunoscutul actor și dramaturg clujean, este prezent din nou pe scenă la Teatrul de stat din Petroșeni cu piesa **SE FACE ZIUĂ** (oglinzind un moment din timpul răscoalelor țărănești conduse de **Horia, Cloșca și Crișan**). În ciuda unor naivități și retorisme, piesa aduce un autentic suflu eroic. În același spectacol se mai joacă **MEDALIILE BĂTRINEI**

de **J. M. Barrie** — o mică melodramă cu tente antirăzboinice, a cărei acțiune se petrece în anii primei conflagrații mondiale. Regia și rolul principal feminin în ambele piese sînt deținute de **Marieta Sadova** — sîrbătorită pentru 50 de ani de activitate teatrală. Spectacolul se distinge prin acuratețe artistică și dramatică, evidențindu-se **Gh. Iordă-**

nescu, **Ion Tigor**, **Maria Dumitrescu**, **Elisabeta Belba**, **Vistrian Roman**. Bună scenografia lui **A. Ivănescu-Damaschin**.

■ **WOYZECH** de **Georg Büchner**. Interesant experiment teatral, înfățișînd din nou un colectiv talentat multilateral, aducînd pe scenă un text de o valoare literară indiscutabilă. Regia: **George Teodorescu** (Teatrul evreiesc de stat).

■ **15 ani** de activitate a împlinit unul din cele mai valoroase teatre de păpuși din provincie: cel din **Oradea**. Din repertoriul teatrului au făcut parte lucrări ale unor autori români ca: **Marcel Breșlașu**, **Gelu Naum**, **Valentin Silvestru**, **Ștefan Iureș**, **Mircea Cișșan**, clasici ca **Cehov**, **Cervantes**,

Petofi, **Maeterlink**, **Ion Creangă**. Dintre creatorii teatrului amintim pe artistul plastic **Paul Fux** și pe regizoarea **Francisca Mișian**.

■ **O piesă puștin cunoscută, de Alexandri** — e vorba de **CETA TEA NEAMȚULUI** — se joacă la Teatrul de stat din Bacău. Alternînd epos și poezie cu scene naive sau retorice, piesa, augmentată în spectacol cu fragmente din **Cîntarea României** de **Alec Russo**, este înscenată de **Val Mugur** cu echilibru artistic și o pondere care dau fior emoțional momentelor scenice.

■ **DOI PE UN BALANSOAR**. În ciuda melo-ului patetic al textului, spectacolul este îndrăgit de public datorită calităților sale artistice (Teatrul Mic).

Victor Rebengiu

teatru

■ **Oaspeți de peste hotare**. Din Republica Populară Ungară ne-au sosit săptămîna aceasta doi interpreți, domeniul lor de activitate fiind opereta. **Marika Nemeth** și dirijorul **Tamas Brody**, amîndoi de la Teatrul de operetă din Budapesta, vor face o demonstrație de... „tradiție” păstrată cu

venerație în țara care i-a dat pe **Lehar** și **Kálman**. Stil, temperament și virtuozitate, împreună cu ansamblul românesc de operetă (sala Mare a Palatului, 20-21 noiembrie).

■ În țară se desfășoară tumele ale artiștilor sovietici **Igor Politkovski** și **Arșavir Karapetean**. Violonistul **Politkovski** interpretează concerte de **Mozart**, **Glazunov** și **Sibelius** la **Oradea**, **Satu-Mare**, **Galați**, **Ploiești**. Tenorul **Karapetean** cîntă la **Timișoara** în „Rigoletto” și „Traviata” de **Verdi**.

Iosif Conta

■ **Orchestra simfonică a Radioteleviziunii** dirijată de **Iosif Conta** continuă (25 noiembrie), ciclul „Beethoven” inaugurat în stagiunea aceasta cu „Missa Solemnis”. **Simfonia I** și **Simfonia a VII-a** vor fi interpretate în același program, marcînd (nădăjduim, într-un mod autentic) evoluția marelui compozitor în domeniul simfonismului, maturizarea concepției și măiestriei sale. Oaspetele orchestrei și al publicului nostru este pianista franceză **Thérèse Dussant**, care interpretează **Concertul nr. 3**

pentru pian și orchestră, lucr de asemeni hotărîtoare, în c.n. sacrarea marelui **Beethoven**. Pianista franceză a mai cîntat în țara noastră la **Arad** și va apărea la **Timișoara** și la **Iași**.

■ **Continuăm cu oaspeții**. La **Fi-larmonica „George Enescu”** dirijorul **Djura Jaksic** din **Iugoslavia**, aplaudat de publicul românesc în stagiunea trecută. În program **Bach**, **Brahms**, **Schumann**, cu participarea pianistului **Alexandru Demetriad** (20-21 noiembrie, sala A-teneului).

muzica

■ **INDRAZNETUL PARDAILLAN**. Pentru iubitorii genului în general și ai lui **Gérard Barray** în special, o nouă poveste de capă și spadă, o veche rețetă, același rezor — **Bernard Borderie**, același **Barray** simpatic și sprinten, care mărturisese cîndva că și-ar dori și alt gen de filme. Dacă s-ar găsi cîeva să-l asculte...

■ **Do ce a dispărut** atât de devreme de pe ecrane valoroasa ecranizare a lui **Alexander Ford** **PRIMA ZI DE LIBERTATE** după piesa binecunoscută a lui **L. Kruczkowsky**? E neplăcut să constatăi că într-un ziar, la rubrica „Pe ecranele cinemato-

grafelor” se face cronică filmului, iar în coloana vecină, consacrată programului cinematografelor, filmul lipsește cu desăvîrșire.

■ **A doua săptămîna** pe ecrane: **DE-AȘ FI... HARAP-ALB**. Gopo a păstrat farmecul, umorul și înțe-

lepciunea lui **Creangă** și a adăugat, bineînțeles, umorul și inteligența proprie. A ieșit un film cu feciori de împărați și spini la care rîdem cu poftă, iar după aceea ne gîndim asupra unor rosturi ale vieții.

■ **BOCELUTA**. Se dovedește încă o dată că subiectele atînce de melodramă pot fi salvate de jocul unui actor mare. În cazul de față el se numește **Peter Finch**. Merită reținut și numele partenerii sale, micuța **Dana Wilson**. De altfel, regizorul **Leslie Norman** este un specialist al filmelor cu copii. Vă mai amintii de **Mandy**, nu? **Rulează** în continuare, cu suc-

ces meritat, agreabila comedie a lui **Peter Tewksbury**: **DUMINICĂ LA NEW-YORK**. Trei buni interpreți de comedie modernă: **Jane Fonda**, **Rod Taylor**, **Cliff Robertson**.

■ **Dacă n-ați văzut** aceste filme, nu mai întîrziți: **UNCHIUL MEU LA ORA 5 DUPĂ-AMIAZĂ**, **HOTUL DE PIERȘICI**, toate scoase mult prea devreme de la cinematografele centrale (obicei vechi).

■ **Cîteva documentare** (puține) care rețin atenția: **PRIMA ZI, AU FOST SALVAȚI, CERAMICA DE OBOGA, ÎN PARADISUL PASĂRILOR**.

Peter Finch

cinema

ANCHETA FLACĂRII

RĂSPUNSURI DIN :

■ BRĂILA

■ BAIAMARE

■ SIGHIȘOARA

CE FACETI DUPĂ ORA

3 ?

Cei 22 de interlocutori de la Brăila, Baia-Mare și Sighișoara, antrenați în discuția de mai jos, au relevat grija care adesea se manifestă pentru crearea celor mai propice condiții necesare petrecerii timpului liber. Evident, participanții la discuție au criticat și unele lipsuri făcând numeroase propuneri pentru remedierea lor.

Iată-le pe cele mai interesante. Mai întâi însă, așa cum am făcut și pînă acum, să vi-i prezentăm pe interlocutorii noștri :

La Brăila : Eugen Velcev, inginer-șef adjunct la Combinatul de industrializare a lemnului ; inginer Marcel Andreescu, șeful secției PAL 2 ; inginer Ion Călinescu, șeful serviciului tehnic ; Marin Mircea, maistru la secția PAL 2 ; Florica Dobre, laborantă, și Volga Ionașcu, funcționar — toți din aceeași întreprindere.

La Baia-Mare : Elena Ghiță, asistentă medicală ; Elena Kolman, laborantă, Mariana Mădăraș, activistă a U.T.C. ; Lucia Neșu, funcționară ; Sorin Fetche, profesor ; Gheorghe Bohotici, de la exploatarea minieră Săsari ; Viorel Bolchiș, funcționar, și Melita Vlad, profesoară.

La Sighișoara : masa noastră rotundă a reunit factori cu munci de răspundere în domenii legate de dezbateră noastră : Alecu Iulian Hobai, secretar al Comitetului orașenesc de artă și cultură ; prof. Tudor Cățineanu ; Otto Klein, președintele Filialei A.G.V.P.S. ; Andrei Zillmen de la filiala O.N.T. ; Hans Göbel, șeful bibliotecii raionale ; Vasile Tudoran, director al T.A.P.L. ; Ștefan Bochiș, secretar al Comitetului orașenesc U.T.C., și

Eroftei Lazăr, președintele Consiliului local al sindicatelor.

DESPRE CĂRȚI

Eugen Velcev : În ce mă privește, la mine ora 3 începe cam pe la 6. Pînă atunci sînt ocupat în producție. Acest fapt mă obligă să-mi respect și mai mult timpul liber, să mi-l organizez cît mai bine și mai plăcut. O bună parte a timpului meu liber o dedic — totuși ! — pregătirii mele profesionale. Tehnica evoluează și n-am voie să rămîn în urmă. Întreprinderea ne pune la dispoziție o bibliotecă bine dotată, cu literatură de specialitate din toate țările. Bibliotecile noastre personale, însă, rămîn deficitare, pentru că cele mai interesante cărți care apar în librării dispar repede, adesea neavînd măcar timp să aflăm de apariția unei cărți sau a alteia. Responsabilii culturali din întreprinderi — ca și vitrinele librăriilor — ar trebui să ne avizeze cu privire la CE VA APĂREA, pentru a ne putea pregăti.

Marcel Andreescu : Părerea mea e că standul întreprinderii noastre (și probabil și standurile altor întreprinderi) nu asigură cititorilor toate cărțile necesare. Noutăți, de pildă, nu se pot obține la stand. Se pare

că STANDUL ESTE APROVIZIONAT DIN STOCUL SUPRANORMATIV sau DIN CĂRȚILE CARE NU-S CERUTE ÎN LIBRĂRII. Procedul mi se pare nejust (n.n. — și nouă !).

Marin Mircea : În general căutăm și nu găsim cărți privitoare la industrializarea lemnului — în acest oraș (Brăila — n.n.) în care funcționează un combinat de industrializare a lemnului...

Ion Călinescu : Pe mine m-au interesat îndeosebi „Tehnologia fabricării palului” și „Adezive în industria lemnului” și nu le-am putut găsi (n.n. — CENTRUL DE LIBRĂRII ȘI DIFUZARE A CĂRȚII, CONSULTINDU-SE PERIODIC CU CITITORII, nu ar evita asemenea situații ?).

Mariana Mădăraș : Eu aș vrea să amintesc celor în drept că Dicționarul comentat de maxime și Gramatica limbii române — promise și anunțate de mult — sînt așteptate cu viu interes și răbdare.

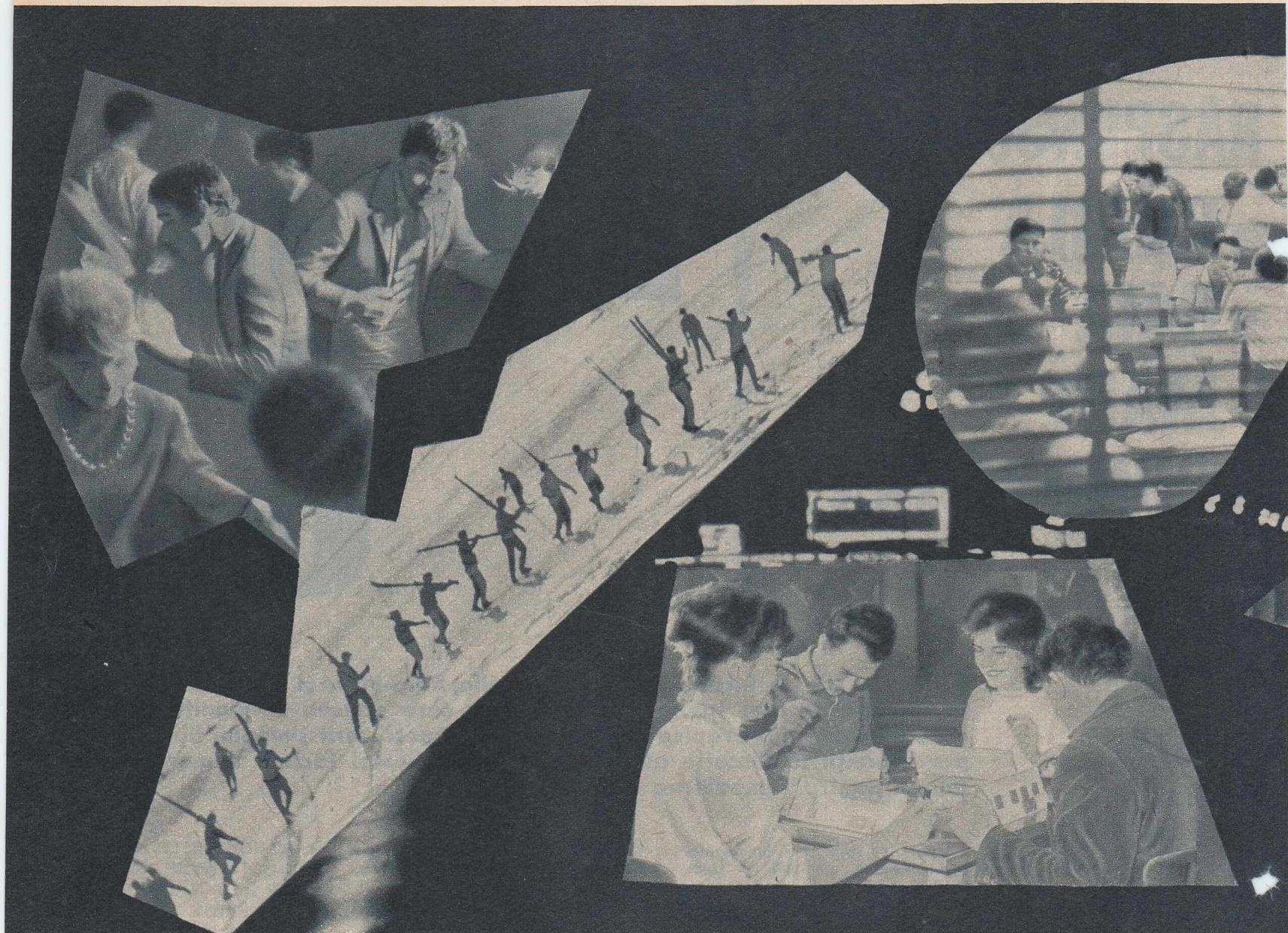
Viorel Bolchiș : Iar eu mă întreb, în altă ordine de idei, dacă nu s-a gîndit încă nimeni la utilitatea unui dicționar român-român de buzunar.

Elena Ghiță : Și încă ceva. La noi, în Baia-Mare, funcționează un

(Continuare în pag. 8)

ANCHETA „FLACĂRII“

Ce faceți după ora 3?

instituit pedagogic. Studenții se plîng că nu se găsesc cursuri. Ce-i de făcut? (n.n. — Ce părere are conducerea institutului? Nu se pot lua măsurile necesare?).

FILM — TEATRU — MUZICĂ

Eugen Velcev: Două cuvinte despre film, această artă larg răspîndită și solicitată. La noi, în Brăila, se simte lipsa unor săli de cinematografe aerisite...

Florica Dobre: Iar eu reclam premierele — prea puține premiere la Brăila. Un film în premieră se epuizează repede și în loc să fie înlocuit, e menținut pe ecran, rulînd cu săli goale. Rezerve am și față de unele manifestări teatrale, mai ales de cele organizate de O.S.T.A.

Volga Ionascu: Ai impresia, de multe ori, că cei care vin sub auspiciile O.S.T.A., gîndesc așa: ne ducem acolo cu orice fel de pro-

gram, pentru că tot nu-i vizitează altcineva. A fost aici Mircea Crișan și ne-a deziluzionat: texte spuse și răspuse cu ani în urmă, la radio și în spectacole. Oare îl impresionează mai mult succesele pe care le obține în străinătate și nu mai are nevoie de succese la Brăila?

Florica Dobre: Eu am fost la un concert de muzică ușoară susținut de Constantin Drăghici, Marina Voica, Ilinca Cerbacev și Ovid Teodorescu. Fiecare a cîntat cîte două cîntece, foarte repede, fără nici un fel de pauză, parcă pentru a nu se pierde trenul! De multe ori se face simțită o lipsă de respect față de public, desconsiderarea nivelului lui.

Viorel Bolchiș: Aș vrea să mă refer la turneele pe care le fac unele teatre în Baia-Mare. Pe scena noastră unele teatre din București au prezentat spectacole bune ca: „Dragă mincinosule“, „Rinocerii“ și „Milionara“. Am fost vizitați de teatrele din Turda și Pitești și de estrada

din Brașov. În general însă turneele sînt puține față de cerințe.

Mariana Mădăraș: În discuția purtată cu fetele din Piatra-Neamț și publicată de dv. s-au ridicat o serie de obiecții la adresa O.S.T.A. Aș vrea să le multiplic. Ca impresie generală, calitatea programelor prezentate e foarte slabă. E trist cînd unii actori mari, binecunoscuți și prețuiți, se prezintă cu texte vechi de cinci ani.

COFETĂRII — CAFÉ-BARURI —DANSUL

Marcel Andreescu: Să fiu iertat că sar la altceva. Tineretului trebuie să-i fie foarte larg accesibile cofetăriile. Eu consider că la noi sînt cofetării prea puține — sau, dacă vreți, foarte puține; în plus, neasortate. Vara, în călduroasa Brăilă, cofetăriile, și nu numai cofetăriile, nu au răcoritoare. Cît privește berea, aș vrea să semnalez o anomalie: a-

vem o fabrică de bere în oraș, dar sîmbăta și duminica nu găsim decît bere poloneză.

Eugen Velcev: Și apoi cred că ar fi foarte util și... civilizată să ia ființă și la noi cel puțin două café-baruri de zi.

Redacția: Baia-Mare are asemenea baruri. Sînteți mulțumiți cu ele?

Mariana Mădăraș: Și da, și nu. Consider modul de servire al consumatorilor exemplar. Dar „Barul tineretului“ nu are nimic specific denumirii sale. Nici măcar promisa orchestră de tineret nu există. Prin asociație de idei (bar-restaurant-dans) aș vrea să spun că la casa noastră de cultură ar trebui să se inițieze cursuri de dansuri moderne pentru tineret.

Sorin Fetche: Iar eu aș vrea să spun că ținuta unor consumatori, tineri sau mai puțin tineri, lasă foarte mult de dorit. Ar trebui găsită o posibilitate ca oamenii aceștia să fie

APLAUZELE
LUI
BOBI

de Eugen FRUNZĂ

care îl primești la o solicitare este „nu știm“, ori „să vedem“. Asta se întâmplă mai ales la excursiile de scurtă durată.

Lucia Neșu : Eu aș imputa „vi-teza“ în unele excursii. Am fost într-o excursie de cinci zile prin țară. Din aceste cinci zile trei le-am petrecut în mașină, iar una în restaurante și săli de așteptare. Veți recunoaște că asta nu se mai poate numi excursie (n.n. — da, recunoaștem. Ar trebui însă să recunoască și filiala O.N.T.-Carpați. Și mai ales să ia măsuri).

„JOIA TINERETULUI“
ȘI ALTE PREOCUPĂRI
LA SIGHIȘOARA

Ștefan Bochiș : Comitetul nostru orașenesc se preocupă îndeaproape de crearea unor condiții care să asigure tineretului posibilități de folosire în mod cât mai plăcut și cu rezultate cât mai bune, din punct de vedere educativ, a timpului liber. Astfel ne-am străduit să organizăm cât mai bine, cât mai educativ și cât mai antrenant „Joia tineretului“.

Pentru reușita acestor întâlniri am făcut câteva sondaje și în felul acesta am reușit să antrenăm un număr tot mai mare de participanți. Cu această ocazie i-am consultat: Ce ar dori, cum ar vrea să se organizeze aceste joi ale tineretului.

Alecu Iulian Hobai : În legătură cu „Joile tineretului“ aș vrea să fac câteva precizări. Am ținut mai multe conferințe în cadrul acestor joi ale tineretului. Dar aceste conferințe nu s-au deosebit prea mult de altele, ținute în alte împrejurări, nu au avut caracterul specific al unor asemenea manifestări recreativ-instructive de tineret. Au fost cazuri când am primit unele texte gata litografiate de către Casa de cultură din Brașov, care au fost pur și simplu plictisitoare — mai ales dacă ținem seama de cadrul și ambianța care le-au găzduit (n.n. — o întrebare: Cine i-a împiedicat pe tovarășii din Sighișoara să găsească alte texte, mai adecvate?).

Hans Göbel : Ca să te simți bine într-o societate, e bine să ții seama de ținută. Iată un principiu pe care unii îl cam uită la „Joile tineretului“. În afară de aceasta, trebuie să ne îngrijim ca localurile unde se desfășoară acestea să fie cât mai frumoase, bine amenajate, pentru ca să te poți simți bine.

Prof. Tudor Cățineanu : Un alt aspect al problemei. Am trecut pe la Hula Daneș și vila Franca — două locuri sighișorene atât de pitorești — și n-aș putea să spun că acolo lucrurile stau cum trebuie. La Hula Daneș e nevoie de puțină îngrijire, o terasă și câțiva tovarăși care să servească. Aici este foarte frumos, aerul e plăcut și nu trebuie decât un minim de investiții pentru valorificarea acestor locuri care pot deveni de agrement. Simbăta și duminica oamenii merg cu sutele acolo, sus.

Andrei Zillmen : Da, așa e. Nici drumul de acces nu e corespunzător. Trebuie făcut un drum mai bun și mai scurt și în felul acesta ar fi și mai ușor de urcat Dealul gării.

Unde mai punem că locurile acestea ar putea deveni de interes general, nu numai local.

Alecu Iulian Hobai : Se vorbește peste tot că Sighișoara este un oraș cu tradiții istorice foarte frumoase, iar din punct de vedere arhitectonic, un oraș care atrage prin construcțiile sale gotice. Cu toate acestea sînt foarte mulți cetățeni care vin în Sighișoara și care nu știu ce să facă, unde să se ducă și ce să vadă. Eu propun ca împreună cu O.N.T. să găsim o modalitate și să facem un ghid turistic. E atât de greu? În altă ordine de idei. Ancheta „Flacării“ s-a referit și la probleme de teatru. La Sighișoara nu vine în deplasare decât Teatrul popular de la Mediaș. De ce nu sîntem vizitați, mai des și de alte teatre, mai ales Teatrul de stat din Brașov, din Sibiu?

Otto Klein : Eu sînt un pasionat al televiziunii și mai ales al sportului. Am remarcat însă că televiziunea își rezumă 90% din emisiunile sportive pe care le prezintă la transmisiunea meciurilor de fotbal. Dar handbalul, de pildă? Sau natația? Sau boxul? Dar celelalte discipline sportive? În legătură cu televiziunea aș mai avea o propunere. Mă refer la emisiunile care vin, mai bine-zis care ar trebui să vină, în ajutorul formațiilor artistice de amatori. Oare n-ar fi util un curs — pe viu, cu exemplificări — pentru brigăzile artistice? Unele cămine culturale sau unele mici întreprinderi care nu au posibilitatea să aibă instructori, pot fi astfel într-un mare câștig.

Prof. Tudor Cățineanu : Consider foarte indicată înființarea la noi a unui cerc de artă plastică, care ar putea fi condus de profesori din școlile noastre. Aș motiva necesitatea acestui cerc, în primul rînd, prin trăsăturile orașului care „te invită“ la pictură și, pe de altă parte, avem aici numeroși artiști plastici amatori care muncesc mult. Mă gîndesc și la un cerc de iubitori ai teatrului, care să cultive gustul oamenilor prin această artă. Îngăduiți-mi să spun câteva cuvinte și despre bibliotecă. Mi se pare că biblioteca noastră nu este corespunzător înzestrată, nu are toate cărțile și publicațiile pe care vrem să le procurăm pentru a le citi. De exemplu, am căutat revista „Secolul 20“ și nu am găsit-o.

Otto Klein : Noi ne străduim să atragem din ce în ce mai mulți oameni ai muncii la vînătoare și pescuit sportiv, sporturi care umplu plăcut timpul liber. Avem, în raion, 180 de vînători și peste 600 pescari sportivi. Atragerea acestora se face prin fel de fel de acțiuni (organizarea de concursuri de vînătoare și pescuit, agitație vizuală, cit și conferințe, convorbiri etc.). Se mai pot organiza excursii, expoziții, la care urmează să ne gîndim.

Și cu aceasta, ancheta noastră se apropie de sfîrșit. Nepretinzînd să fi rezolvat marea și complexa problemă a timpului liber, revista noastră așteaptă părerile tuturor celor interesați.

Anchetă realizată
de Bazil DUNĂREANU
Fotomontaj de Traian PROSAN

Mă intrigă, mă și supără insul care, la coborîrea cortinei, după un spectacol bun, își rumegă impasibil suficiența fără să schițeze un gest de mulțumire. Cînd se potrivește să-mi fie vecin de scaun, alung cu greu ispita de a-l trage la răspundere. Pentru că răceala, indiferența față de munca și talentul autentic, mi se par jignitoare. Nu-mi pot închipui în această postură decît niște oameni prea puțin evoluți spiritualmente (oricite cunoștințe ar avea), poate și prea plini de sine, invidioși, brutali. Dacă greșesc, m-ar bucura, pentru că prefer să mă uit deschis și cu drag în ochii oamenilor. Or, insul care nu știe să aplaude un spectacol reușit, care șade înghețat, cu minile pe burtă, după o muzică magistral executată, mă obligă la suspiciune.

Dar oricîte circumstanțe atenuează ați invoca, nu-l aprob nici pe insul opus. E vorba de omul care aplaudă oricînd și orice. Dacă vă interesează, căutați-l mai ales la spectacolele de estradă. Acolo dumnealui se simte cu adevărat în apele sale. Acolo se întîmplă cam așa...

Din douăzeci de numere înscrise în program, nouă să zicem sînt bune, unul cuviincios, trei mediocre și vreo șapte penibile. Toată sala aplaudă, fîresc, numerele bune. Mai toată acceptă — din politețe — mediocritățile. Dar tipul nostru, care ocupă, multiplicat, baremi cîte un loc în fiecare rînd de scaunc, se topește de patîmă la orice apariție pe scenă și aplaudă de-a valma totul, absolut totul, și cu osebire cade în excese de frenezie în fața interpreților săi preferați. Parcă o lipsă crasă de gust și de decență aș zice, i-ar vehicula minile.

Nu conțeam că monologul e lamentabil, că bancul n-are haz, că actorul e cit pe aci să sucumbe din lipsă de pregătire și memorie.

— E grozav. Colcăie de talent!

— Măi Bobi, textul e timpit, iar dumnealui nici nu-l știe pe dinafară...

— Aș, ce știi tu!... Biiis!...

Nu conțeam nici faptul că melodia — ca să ne referim la muzică — e zgomot de găleți ciocănite și de sticlărie spartă, că interpreta nu cîntă din voce, pentru că nu posedă, ci din tocuri cui și din șolduri suspendate. Insul nostru aplaudă și bisează ca să se afle în treabă, ca să se convingă de propria-i existență.

— Astîmpără-te, Bobi. N-azi că-i scriștie glasul ca parchetul uscat?

— Fugi de-aci! E delicioasă. Biiis!...

Vă mărturisesc sincer că tipul cu pricina m-a scos de atîtea ori din pepeni, încît s-ar cuveni să-mi plătească daune. Dar asta n-ar fi nimic — treacă de la mine. Mai important e faptul că aplauzele ireponsabile își aduc aportul la cultivarea gustului îndoielnic, sînt nedrepte și denaturează adevărul. Ele fac „succese“ nemeritate și creează unor interpreți și autori falsă impresie că se înghite orice, că exigența e inoperantă și că rebutul se poate substitui artei.

Aplaudă omule, cît vrei — dar numai cînd se cuvine; e mult mai sănătos.

învățați cum să se îmbrace și cum să se comporte în localuri publice.

TURISM

Eugen Velcev : Cîte ceva despre excursii. La noi filiala O.N.T.-ului este destul de activă. Cel puțin dacă ținem seama de afișele care împînzesc orașul. Combinatul nostru are mijloace proprii de excursie — o șalupă — și duminica facem excursii pe Dunăre.

Volga Ionașcu : Există la noi mult mai multe posibilități de distracție, dar nu s-a gîndit încă nimeni la ele. De pildă: un vas pe care să se danseze. Astă-vară plaja n-a fost amenajată — plaja Brăilei! — bazinele și mic, avem apă, avem nisip, avem loc... dar nu și inițiativă.

Melita Vlad : Îngăduiți-mi să semnalez unele scăderi în activitatea filialei băimărene a O.N.T. Mă gîndesc la lipsa de organizare a unor excursii. Cel mai cert răspuns pe

FILM

■ Succesul remarcabil obținut de filmul lui Claude-Autant Lara „Jurnalul unei femei în alb” (după cartea medicului André Soubiran) l-a îndemnat pe autor să realizeze și o continuare a filmului. Eroina principală, o tină doctorită căreia profesia a alesă îi cere nu numai devotament ci și soluționarea unor complicate probleme de viață, va fi interpretată de Marie-José Nat.

■ Renumita cântăreață lirică Anna Moffo debutează în cinematografie cu filmul regizorat de Franco Indovina „Căsnicie în stil italian” (nu are nici o legătură cu „Căsnicie în stil italian”, filmul lui Vittorio de Sica, prezen-

tat anul acesta la Moscova). Partenerii îi vor fi Ugo Tognazzi (Marșal asupra Romei), Maria Grazia Buccella (o fostă „miss Italia”, solicitată din ce în ce mai mult de producătorii de filme) și Romina Power (foto 1), fiica lui Tyrone Power.

■ Regizorul polonez Janus Weychert, în colaborare cu Zofia Posmysz, a scris scenariul filmului „Klucz” inspirat din activitatea unei învățătoare. În rolul principal, Barbara Krafftówna (foto 2) cunoscută din valorosul film al lui W. Hass „Arta de a fi iubită” (tradus la noi, din nu se știe ce false rigori, „Dragoste neîmplinită”).

■ Cary Grant a acceptat să fie interpretul unei comedii semnate de un cineast mai puțin cunoscut, Soe C. Siegel, intitulată: „Mergi încet, nu alerga”. Parteneră: Samantha Eggar, proaspăta revelație a Festivalului de la Cannes 1965.

■ Vittorio de Sica se pregătește să aducă pe ecran un cunoscut roman al lui Romain Gary „Făgăduiala din zori” adaptat de vechiul său colaborator Cesare Zavattini. Amintim că Romain Gary voia de mult să-și vadă cartea ecranizată.

■ Studiourile din R.D.G. și-au înscris la capitolul proiecte apropiate un film

CINEAȘTII PREGĂTESC

SANTIER CINEMATOGRAFIC

„TUNELUL”

Ion Dichiseanu (Petrescu).

Și gazetarii și spectatorilor le place să știe cât mai multe despre film încă înainte ca acesta să fi prins cât de cât viață. N-am văzut pe nimeni să se plictisească de nelipsitele explicații cu care cineaștii își scot viitorul film în lume: „Aș vrea să realizez...” „Eu îmi văd astfel eroul...” etc.

Și oricât de multe ar fi aceste mărturisiri spuse cu mâna pe inimă, rămâne destul loc pentru bucurii mai pline decât cele așteptate, căci mari sînt minunile și ale filmului, și ale pasiunii celor care nu pot trăi fără el.

Mă gândeam la toate acestea în timp ce-i aveam în față pe atât de tinerii actori din echipa „Tunelului” (coproducție româno-sovietică) aflată în zilele tragerii primilor metri de peliculă; băieți și fete între 22 și 26 de ani, actori sovietici și români, unii încă studenți, alții proaspeți absolvenți (deși unii au mai făcut câteva filme), toți gata să-și vorbească plină-n zori despre ultimul rol, gata să-l întorcă pe o parte și pe alta, nu cu gândul ascuns de a te îndemna să crezi „uite ce bine și-au înțeles personajul”, ci pentru că filmul înseamnă pentru ei dăruire totală și pentru că, la urma urmei, sînt foarte tineri.

Va fi oare Natașa așa cum ne-o înfățișează Valentina Maleavina într-o discuție amicală? Și cum va arăta Dichiseanu într-un rol cu totul altfel decât cele în care l-am văzut pînă acum? Întrebări și iar întrebări la care răspunsurile se prind fie între două pauze, fie în vreme ce se așteaptă ca soarele să iasă ori să intre în nori, fie la o conferință de presă, ori de-a lungul micilor plimbări prin Sibiu.

Curtea cuprinsă între biserica evanghelică din Sibiu și Liceul nr. 2 a devenit platou de filmare. Un platou în care, în timp ce soarele își face de cap, actorul Alexei Loktev execută manevre cu o mașină de care se teme să nu-i joace feste la filmare. Francisc Munteanu înlocuiește conștiințios un actor în probele de lumină pe care le ia nimeni altul decât reputatul operator Aleksandr Selenkov.

Așteptînd repetițiile filmărilor, ceilalți actori fac ceea ce se face de cînd e film pe lumea asta: fiecare se poartă cum îi e felul: cei care au nevoie de un timp mai îndelungat în care să se aplece față în față cu personajul, își ru-

megă scena în gînd, ca Lev Prîgunov, bunăoară; alții, mai neastîmpărați, ca Dan Spătaru (în film nu va cînta; va fi un ofițer neamț) face un triplu salt ca se se încălzească.

Pe Alexei Loktev — cel despre care aminteam că nu-i dădea pace unei mașini — îl știm din filmul „Pășesc prin Moscova”. Francisc Munteanu l-a remarcat însă într-un alt film, dansînd twist. Nu știu ce legătură are cu personajul său, Denisov, de care este încîntat: „Pînă acum mi se dădeau numai roluri de băieți de 18-19 ani, ca și partenerii mele, Valea Maleavina. Dar noi vrem să jucăm tineri de vîrsta noastră, de 24 de ani! Denisov este o grea încercare pentru mine, e un tip complicat”.

Cine a văzut „Copilaria lui Ivan” al lui Andrei Tarkovski n-a uitat-o pe Valentina Maleavina, fata ce-și ținea grațios echilibrul deasupra unui trunchi de mestecăcăn. Îi va aduce oare și „Tunelul” o astfel de scenă ce nu se poate șterge din amintire? În orice caz, actrița știe ce știe; pentru Natașa din acest film a renunțat la două roluri pe scena Teatrului Vahtangov; a renunțat, pentru că au atras-o vioiciunea și sensibilitatea eroinei imaginată de Vladimov și Francisc Munteanu, fata căreia războiul îi răpește prietenii și iubitul.

Lev Prîgunov („Permisiu pe țarm”, „Am douăzeci de ani”) nu spune prea multe despre eroul său; amintește însă că, să nu i-o luăm în nume de rău, îi place mai mult teatrul, deși, nu știe cum se face, dar a jucat mai mult în filme.

La ora cînd ne documentăm pentru aceste rînduri, Ion Dichiseanu era așteptat să sosească; una din partenerile lui, Margareta Pîslaru, povestindu-ne o scenă Petrescu (așa se cheamă personajul lui Ion Dichiseanu) se dovedește a avea temeri nu numai pentru debutul ei cinematografic cît și — culmea! — pentru cîntecele pe care le-a compus George Grigoriu...

—... niște tangouri languroase cum erau cele la modă prin anii '40; mă gîndesc mereu: cum să le cînt? Cu atât mai mult cu cît eroina mea, Iulia, cântăreață în localul „Pisica albastră”, nu este ceea ce s-ar părea la prima vedere; vrea și uneori are nevoie să treacă drept o ușuratică oarecare, dar o dată ruptă de zgomotul localului se dovedește a fi o biată fată dezarmată, căreia războiul i-a călcat în picioare visele.

★

În roluri mai mult sau mai puțin episodice, dar nu lipsite de importanță, îi vom mai vedea pe actorii Leonid Sverintsev, Iuri Petrov, Ion Anghel, Victor Moldovanu, Ștefan Bănică. Și pentru că ne-am intitulat acest reportaj „Tunelul”, ne simțim datorii să spunem că titlul este deocamdată provizoriu; autorii se gîndesc la un altul, care să închidă mai bine ideea filmului ce nu va fi o poveste despre război, ci despre prietenie și puterea sacrificiului, despre ceea ce este frumos în oameni.

Magda MIHĂILESCU
Fotografiile de
Traian PROSAN

despre viața și activitatea lui Karl Liebknecht, cărui îi va da viață actorul Horst Schulze. Pentru rolul Rozei Luxemburg alegerea regizorului Gunter Reisch s-a oprit asupra actriței Sofia Rysiow.

Richard Lester, cuceritorul premiului „Palme d'or” la Cannes pentru „Spilul”, se reîntoarce la filmele muzicale (este autorul unei prezentări cinematografice a formației Beatles). Comedia „Noaptea trecută, mergînd spre Forum, s-a întimplat ceva curios” (neîndoielnic: sint la modă titlurile kilometrice) o va realiza cu concursul unei trupe de pe Broadway.

2

Revista „Flacăra” vrea să vă cunoască părerea: „CARE SÎNT CEI MAI BUNI ACTORI ROMÂNI AI ANULUI?” ȘI „GELE MAI BUNE FILME PE CARE LE-AȚI VĂZUT ÎN 1965?”

Răspunsurile — care vor fi trimise pe adresa redacției pînă la data de 1 decembrie 1965 — trebuie să cuprindă părerile dv. privind:

- Cel mai bun actor român de film
- Cea mai bună actriță română de film
- Cel mai bun film românesc văzut în 1965
- Cel mai bun film străin văzut în 1965
- Cel mai bun actor român de teatru
- Cea mai bună actriță română de teatru
- Cel mai bun interpret român de muzică ușoară
- Cea mai bună interpretă română de muzică ușoară

Rezultatul anchetei va fi publicat în nr. 1 din 1 ianuarie 1966.

Valentina Maleavina (Natașa).

INSEMĂRI DE SPECTATOR

Pledoarie pentru eliberarea unor locuri la Cinematecă

De fapt, contravine tuturor canoanelor cu care ne-au obișnuit caricaturistii: nu are nici barbison, nici pantaloni cu ținte, nici pipă. E un cetățean, în fond, cumsecade, care-și vede toată săptămîna de slujbula lui, nu trece stopul decît pe verde, nu aruncă hirtii pe stradă și nici măcar nu-și necăjește nevasta părăsind-o duminica după-amiază de dragul fentelor lui Dimitriu și a driblingurilor lui Ionescu. Dar, cu toate că nu exteriorizează, este de fapt foarte receptiv la tot ce e „modern”, la tot ce „se poartă”. Dovada: și-a scos și dumnealui abonament la Cinematecă.

A stat răbdător o după-amiază întreagă în „coadă”. Dar solicitanții erau prea mulți și n-a mai apucat să ajungă la rînd. A doua zi, s-a învoit de la serviciu de pe la ora unu și și-a ocupat locul în fruntea viitoarei cozi, sigur că de data aceasta nu se va mai întoarce acasă fără prețiosul trofeu. După vreo trei ceasuri de așteptare, a numărat la casă 32 de lei și a plecat fluturînd victorios cartonașul albastru și cele 8 dreptunghiuri de hirtie imprimate care-i asigură accesul, timp de două luni, în împărăția iluziilor proiectate pe pînă.

Dar iluziile se pot transforma și în nemulțumiri. Unele generate din greșeli în organizarea și funcționarea acestei instituții a cinefililor care se numește Cinemateca. Printre ele se poate vorbi de felul în care e alcătuit programul. Apoi, se poate menționa absența specialiștilor care să explice concepțiile despre arta filmului, ce caracterizează pe regizorul, pe actorii, pe operatorii care au creat peliculele ce se vor proiecta. După aceea mai supără bronșita acută, însoțită de răgușală, a difuzorului — uneori — sau un soi de hipertiroidie microfonică care-i multiplică funcțiile... glandularo-vocale în așa măsură încît îți sparge urechile — alteori; se simte de asemenea lipsa traducerii dialogurilor unor filme netitrate, ori se remarcă inexistența aparatului adecvat proiectării unor filme realizate cu altă tehnică decît cea contemporană (fapt ce are drept consecință transformarea leșinului sentimental al Sarei Bernhardt într-un picaj brusc, soldat cu hohotele de ris ale celor neavizați, care consideră că documentul cinematografic pe care-l constituie fragmentul de peliculă din 1912 reprezentă cîteva acte dintr-o comedie-parodie ce a avut succes acum o jumătate de secol...) etc., etc.

Deci, motive de critică — suficiente. Și destul de justificate.

Dar cel mai mult îl deranjează pe cetățeanul nostru cumsecade înseși filmele care se proiectează. L-am văzut la „Ultimul dintre oameni” și la „Diamantele nopții” ridicîndu-se protestatar după unsprezece minute de vizionare, călcînd pe bombeuri și părăsind enervat sala, cu prețul unei împiedicări în pragul ieșirii. Nu înțelegea nimic și, cu toate că îndobște e un om civilizată, înjura de mama focului pe „ăia” care aduc asemenea filme.

El, săracul, nu are nici o vină. A văzut că lumea se îngheștie la coadă, a aflat că în cadrul Cinematecii se pot viziona filme vechi, care au rulat de mult pe ecrane — și a făcut tot ce i-a stat în putință să-și procure abonamentul. De unde să știe că n-o să i se prezinte nici „Elena din Troia”, nici „Carmen de la Ronda”? I... Doar și acestea sînt filme vechi: au trecut ani de cînd le-a vizionat și de cînd i-au plăcut atît de mult! Pentru alde „Diamantele nopții” nu s-ar mai fi oboșit! Doar și la „Insula” a plecat din sală! Păcat de bani, păcat de timp, păcat de oboseală!

Pe cetățeanul cumsecade, care nu are nici pantaloni cu ținte, și nici nu trece strada pe roșu trebuie să-l sfătuiam să nu-și mai risipească nici banii, nici timpul. Cu cei 4 lei cît costă biletul ăsta, poate mai bine să intre la „Cucu-bar” și să ia o cafea. Sau și mai bine: poate să adune bănuț lingă bănuț, să încheie o asigurare facultativă la ADAS, să joace la „Pronosport” sau să-i depună la CEC pe libret cu ciștiguri în automobile! (Nu poți să știi niciodată de unde sare iepurele!) Pentru că ăștia de la Cinematecă n-o să-i dea niciodată „Samba” sau „Caragagna în flăcări”.

Pe cetățeanul nostru cel cumsecade îl preferăm uneori chiar mai puțin cumsecade. Mai bine ar trece o dată strada cînd stopul e pe roșu decît să caute la Cinematecă ceea ce Cinemateca nu e chemată să-i ofere. Nu de alta, dar sînt atît de mulți care suspină după locul pe care el îl părăsește cu ușurință; atît de mulți care ar vrea să vadă filme ca cele ale lui Murnau sau ale lui Jan Nemec pe care d-sa le-a abandonat înainte de jumătate; atît de mulți într-adevăr interesați, cărora le-a luat locul!...

Iubite cetățean cumsecade care ai devenit cinefil fără să vrei! Renunță la acest snobism. Chiar dacă Cinemateca „se poartă”. Chiar dacă e ultima modă!

V. SAVIN

LYON- GRENOBLE

de Victor TORYNOPOL

Lyon. Podul De Lattre-de-Tassigny, într-unul din cartierele noi ale orașului.

Am părăsit Parisul plecând spre sud. Am ales, pentru a ajunge la Lyon, șoseaua națională nr. 6, deci cam 500 km fără obstacole deosebite. M-am oprit însă la Sens, un orașel cu circa 19 000 locuitori așezat pe râul Yonne. Principalul său punct de atracție: cea mai veche catedrală gotică din Franța și una din cele mai frumoase din lume. Începută în 1130 și terminată în 1160, catedrala Saint-Étienne emoționează prin splendoarea arhitecturii sale. Portalul central e încărcat de admirabile sculpturi ce denotă că arta gotică n-a putut rezista puternicei presiuni a mentalității laice care a născut în acea epocă orașele medievale.

DE LA LUGDUNUM LA LYON

O scurtă plimbare prin Lyon — capitala departamentului Rhône — îți dezvăluie un oraș bogat și foarte modern sub aspect urbanistic, răsfățat de privilegiul atât de rar de a fi așezat pe două ape ce curg paralel prin mijlocul său — fluviul Rhône și râul Saône — acesta din urmă vărsându-se în Rhône la câțiva kilometri după ieșirea din oraș.

Vestigiiile trecutului îndepărtat al Lyonului îi dau prestigiu și — lucru vizibil mai ales în cartierele vechi — o patină fermecătoare. Căci temelie orașului a fost pusă în anul 43 î.e.n. când, cucerind Galia, Cezar fondă aici colonia Lugdunum. După această dată, Lugdunum, devenit centrul politic și administrativ al

Galiei și aflându-se la întretăierea drumurilor de nord, renane, mediteraneene și a celor legând țărmurile Oceanului Atlantic de estul și sud-estul Europei, s-a prefăcut într-un mare oraș roman. Dovadă, rămășițele bine conservate ale unui teatru și ale apeductelor ce se află la circa 8 km de oraș. Se pare că atât erau de frumoase locurile și de înfloritoare așezarea, încât împăratul Octavian August, venit într-o simplă vizită protocolară, a rămas aici aproape doi ani. Pe locul în care se află azi biserica Saint Martin d'Ainay, cea mai veche clădire a orașului, construită în secolul al XI-lea, Caligula a întemeiat o școală de poezie și elocință.

La mijlocul secolului al II-lea apar primii creștini, și în anul 176 întregul oraș este cutremurat de știrea martirizării întemeietorilor bisericii locale. Numărul credincioșilor crește vertiginos și în 197 — în urma unei răscoale a populației împotriva stăpînirii romane — Septimiu Sever trece orașul prin foc și sabie.

În secolul al IX-lea Lyonul era un oraș aproape independent în regatul Provence. În 1312, profitând de cearta dintre episcopi și burghezi, Filip cel Frumos transformă Lyonul în proprietate a coroanei Franței.

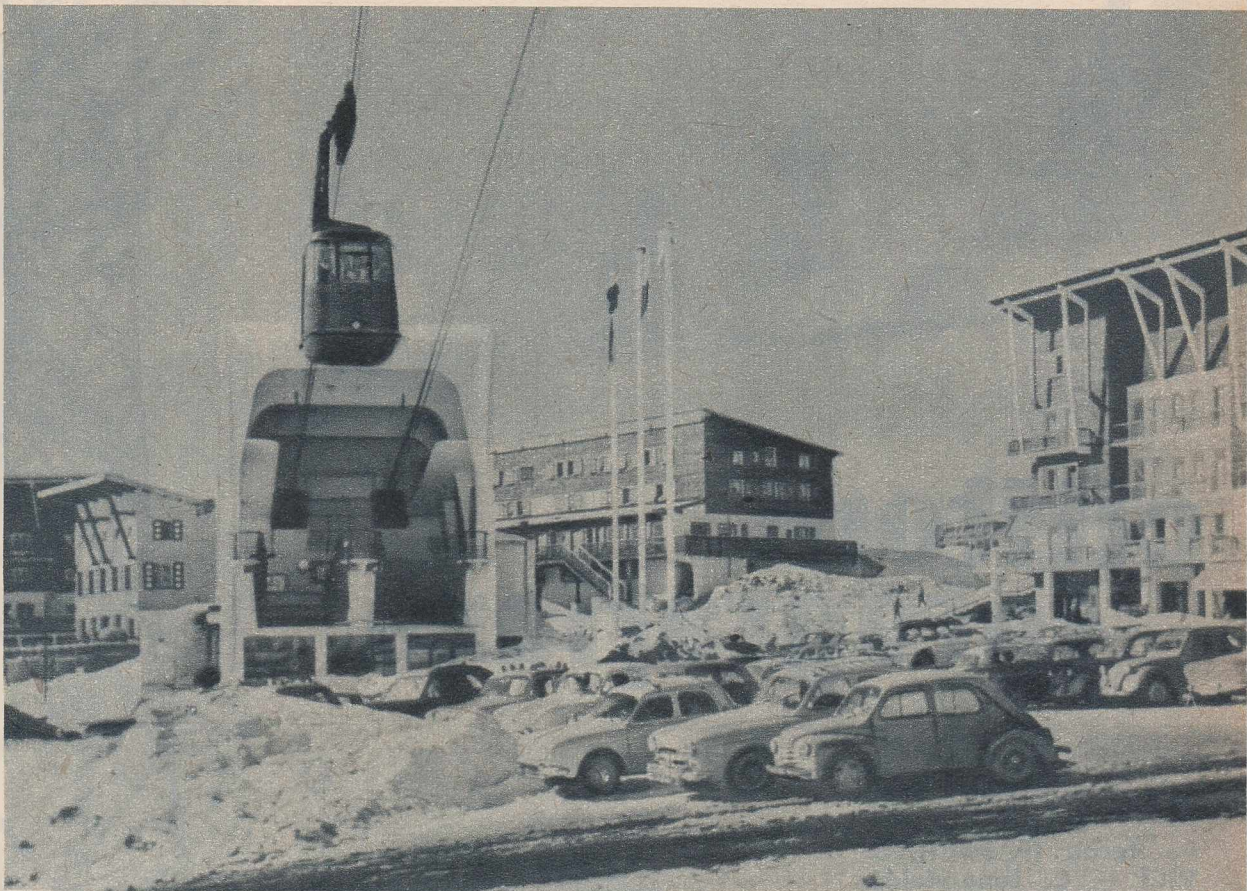
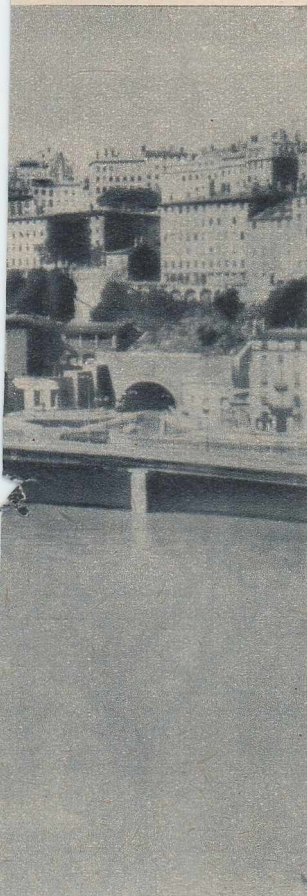
Secolul al XV-lea marchează un eveniment important: introducerea de către italieni a industriei mătăsii. În 1506 a fost înființată la Lyon prima Bursă din Franța. Secolele al XVII-lea și al XVIII-lea sînt marto-

rele marii înfloriri a orașului datorită dezvoltării neconținute a manufacturilor de mătase, ale căror produse călătoresc pe toate piețele lumii. În timpul Revoluției franceze, notabilitățile se situează de partea regaliștilor, astfel că, asediat de armatele Convenției, Lyonul este supus în 1793 unor mari distrugerii. La începutul secolului al XIX-lea, datorită invenției de către lyonezul Joseph Marie Jacquard a unui război de țesut cu ajutorul căruia se pot realiza țesături cu desene complicate în cele mai variate culori, industria lyoneză de mătase a cunoscut un nou avînt. Aceasta a dus în același timp la intensificarea luptei muncitorilor țesători împotriva exploatații neomenești din partea patronilor. Lyonul va rămîne ca orașul în care au avut loc în 1831 și 1834 primele răscoale muncitorești din Franța, iar în 1849 prima grevă din istoria mișcării muncitorești internaționale ce s-a transformat în răscoală armată. În timpul celui de-al doilea război mondial, la Lyon a activat un puternic centru de rezistență împotriva ocupanților fasciști.

MĂTASE ȘI AUTOCAMIOANE BERLIET

M-am instalat în vechiul „Royal Hotel” din piața Bellecour, în centrul căreia se ridică bronzul coclit al unei frumoase statui ecvestre înfățișîndu-l pe Ludovic al XIV-lea, înălțată, se spune, în amintirea unei

scurte șederi a regelui în Lyon, pe cînd avea numai douăzeci de ani și cînd s-a îndrăgostit de o tinără și foarte frumoasă italiancă. Din cîcol pieței pline de porumbei și cărucioare cu copii, am zărit deasupra clădirilor, dincolo de Saône, o colină acoperită de verdețură, născută de turlele unei biserici. Trecînd peste podul Tilsitt și luînd funicularul, am ajuns în piața Fourvière, un platou, pe colina cu același nume. Bazilica Notre-Dame de Fourvière, de o arhitectură foarte bizară, cu turnuri octogonale și cu foarte frumoase mozaicuri interioare, domină malul drept al Saône-ului de la 281 metri înălțime. Jos, la poalele colinei, se află vechiul și pitorescul cartier Fourvière, patria țesătorilor de mătase din Lyon, în care majoritatea clădirilor datează din secolele XV, XVI și XVII. Casele au 1-2 etaje, porți și geamuri înguste, care ori de cîte ori se deschid lasă să iasă în stradă un ciudat miros de vechi și de plante medicinale. Aici au migălit timp de secole generații întregi de robi ai mătăsii, lucrînd acasă, fără întrerupere, pentru salarii de mizerie, înainte de a începe să muncească în manufacturi și apoi în modernele fabrici de azi, care continuă să trimită pe piețele lumii mătasea cea mai atrăgătoare și cea mai scumpă. Dar ce bijuterii, ce frumuseți au ieșit din mîinile acestor proletari! În strada Charité la nr. 34 se află muzeul istoric al țesăturilor, unic în lume prin bogăția exponatelor, în care un loc de seamă îl

Aici, la Chamrousse, se va afla una din „scenele” pe care se vor disputa Jocurile Olimpice de iarnă ale anului 1967.

ocupă splendidele modele de mătase lyoneză, uimitoare atât prin fantazia desenelor, cât și a combinației culorilor. Am încheiat ziua vizitând muzeul municipal de arte frumoase, care păstrează în aproape 90 de săli bogate colecții de artă romanică, gotică, lucrări ale unor mari meștri ai Renașterii și ai artei moderne.

A doua zi, după un nou tur prin străzile vechi ale orașului, după o plimbare prin „Parc de la tête d'or”, amenajat pe un teren mlăștinos pe malul stîng al Rhônului, cu umbroase alei în jurul unui lac liniștit — loc preferat al pescarilor amatori — am vizitat marea uzină de autocamioane Berliet. Aici mi-am dat seama că industria țesăturilor de mătase nu mai deține supremația la Lyon. Această fabrică uriașă, bine echipată, a ajuns la o producție zilnică de 60 camioane de mare tonaj. Directorul mi-a permis să vizitez o parte din secții și muzeul fabricii înfățișînd toată gama produselor și, mai ales, evoluția, de la primul automobil Berliet, semănînd cu o trăsură fără cai, pînă la solidul „poids-lourd” (uzina a abandonat autoturismul, pentru a se consacra camioanelor de mare forță), care și-a dat în anii trecuți examenul traversînd pustul Sahara.

Am luat prînzul la vechiul restaurant „Paul de Lyon” unde, nimerind la masa unor vajnici patrioți

ai localității, am aflat că lyonezii socotesc că în afară de Rhône și Saône există un „al treilea fluviu” care scaldă Lyonul cu binefacerile lui, și anume vinul de Beaujolais, roșu ca rubinul. Apoi am vizitat noul Institut de științe aplicate și noua Facultate de științe, ambele situate în clădiri noi și foarte moderne, cu săli spațioase și laboratoare admirabil utilizate, atât în privința aparatajului experimental, cât și al confortului didactic: table ce se șterg și se manevrează automat, hărți cu inscripții electrice, aparate de proiecții. Materialul didactic și experimental, constînd în mașini complicate și instalații de precizie — mi-a spus secretarul general al universității — sînt în bună parte donații ale întreprinderilor. Printre studenți am văzut și cîteva zeci de negri. În limita locurilor disponibile — mi s-a explicat — se primesc și studenți din țările africane sau alți studenți străini.

ÎN ORAȘUL VIITOAREI OLIMPIADE DE IARNĂ

Spre Grenoble șoseaua e mai sinuoasă, dar peisajul din ce în ce mai frumos. Uneori drumul urcă și pe dealuri apar pajiști de un verde viu, punctate de petele brune ale cirezilor de vaci. Cînd Alpii albaștri încep să se deseneze la orizont, aerul fraged aduce un ușor miros de zăpadă. Respir adînc aerul acesta curat și mă bucur de culorile vii

care îmi odihnesc privirea. Alpii au înfățișare diferită, după direcția din care vii spre ei, dar plăcerea apropierei de această împărăție a răcoirii învăluite în aburi albaștri e pretutindeni aceeași. Intrarea în Grenoble e aproape bruscă.

Veche capitală a regiunii Dauphiné, Grenoble, în prezent capitala departamentului Isère, numără aproape 200 000 de locuitori. Așezat pe malul stîng al râului Isère — apă rece de munte, bogată în păstrăvi, care izvorăște din Alpi și se varsă, la apus, în Rhône — Grenoble este un însemnat centru universitar și cultural, deși unii îl consideră mai curînd apt pentru a găzdui activități sportive.

Trag la „Hotel du Parc”, construit recent, pe o stradă tot atât de nouă, — ce nu figurează încă pe hărțile turistice — peste drum de parcul Mistral.

Cu sprijinul amabil primit din partea Universității din Grenoble am vizitat a doua zi „placa turnantă Coriolis”, cum se mai numește Laboratorul mareelor de pe lângă universitate, în care se săvîrșește o operă pe cît de îndrăzneată, pe atît de migăloasă. Pe o placă turnantă ce acoperă o sală întreagă, a fost reconstituită, la scară, o porțiune a țărmului francez al Atlanticului unde marea atinge cel mai înalt nivel. La o simplă apăsare pe buton asistuim la asediul calm al apelor asupra țărmului întortocheat și la experimentarea folosirii acestei forțe uriașe la producerea energiei elec-

trice, oxigenul după care țipă toți plămîinii industriei. O aventură costisitoare și temerară, dar oamenii de știință din Grenoble sînt convinși că vor reuși. De fapt, în miniatură experimentul reușește perfect; ce piedici ar putea interveni la scara realității?

La Centrul de studii nucleare am avut cîntea să-l întîlnesc pe profesorul Louis Neel, eminent fizician francez, de mult cunoscut în întreaga lume pentru teoriile sale care au clarificat diverse aspecte ale feromagnetismului și antiferomagnetismului. După o scurtă vizită prin cîteva laboratoare, toate utilizate modern, am discutat cu profesorul Neel despre schimburile științifice internaționale și am înregistrat cu plăcere interesul d-sale pentru schimburile cu oamenii de știință români.

Vizita la întreprinderile Neyerpic a fost o revelație: mă aflam într-una din cele mai importante unități electrometalurgice ale Franței, specializată în mari construcții hidroenergetice, vaste amenajări și instalații pentru irigații, dar și în alte instalații. De pildă, pentru țara noastră, tocmai se puneau la punct utilajele unei fabrici de hîrtie. Într-o hală imensă, cîteieri un sfert de glob pămîntesc. Reduse la proporțiile unor pîrîiașe, mari fluvii ale lumii încep — la comanda unui inginer — să curgă prin albiile minuscule, aidoma însă celor autentice. Nilul, fluvii sud-americane, ape mexicane

cititorii fotografiază

1

Pe Rarău (F. MICHITOVICI — C. Lung-Moldovenesc)

2

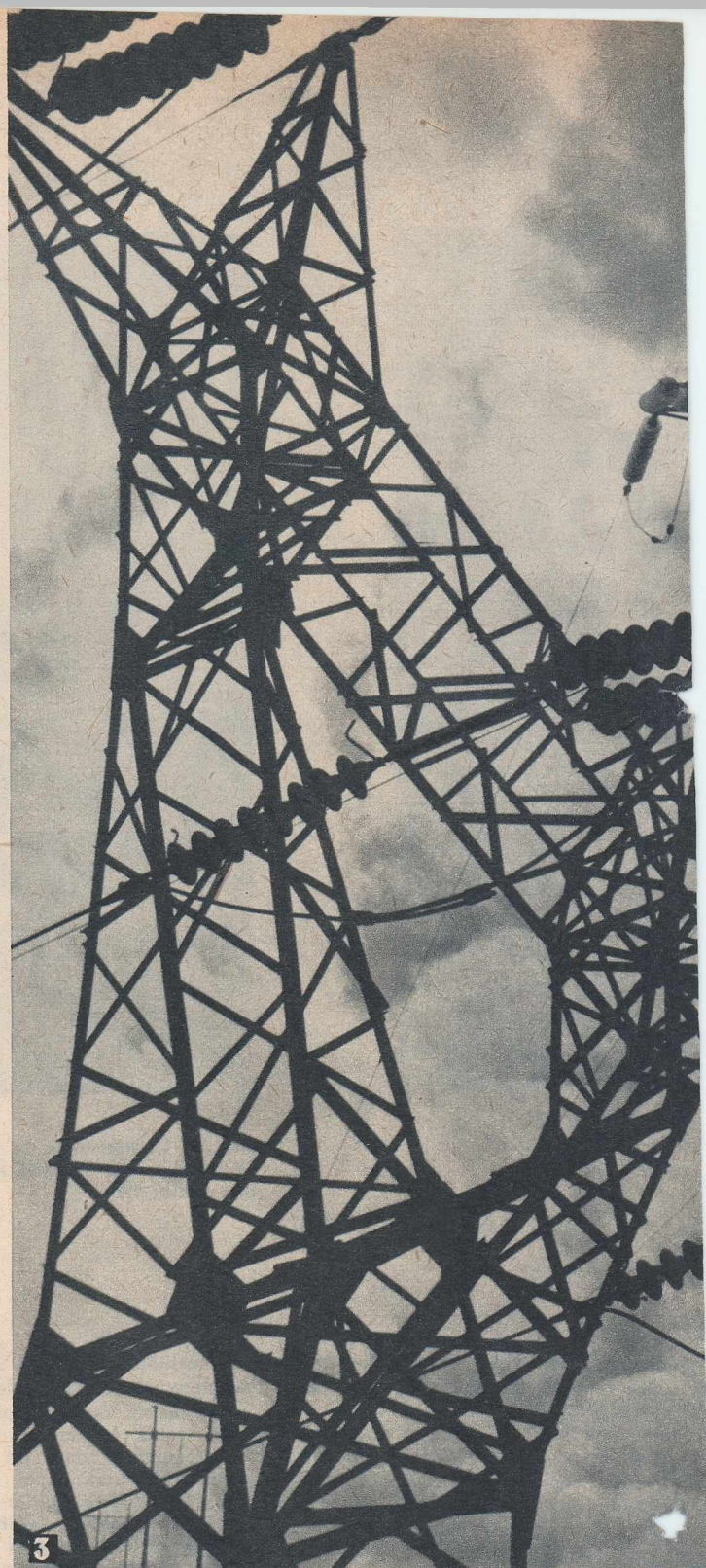
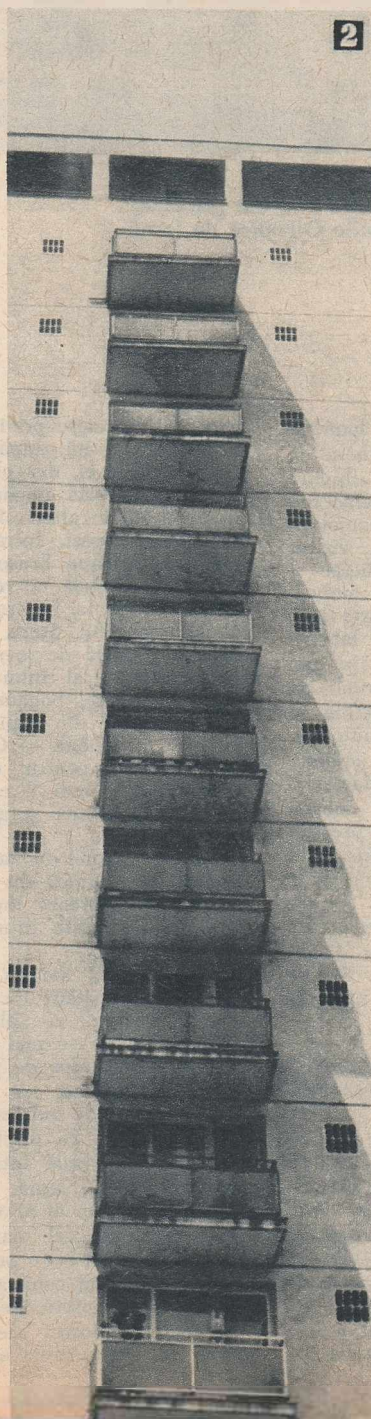
Balcoane. (V. DUMITRU — Suceava)

3

Pe fundalul norilor. (Sever C. BARBU — Timișoara)

4

Cu o sută pe oră. (Paul ȘARPE — student, Craiova)

COPERTA NOASTRĂ

„Fii atentă la piruetă !”...

Fotografie de
Ioan OSMULIKEVICI

MANUSCRISUL SE AFLĂ ÎN MÎINI BUNE

de Cello SERGHI

Între biroul imens, masiv și pe rețele captușit pînă în tavan de volume, Liviu Rebreanu răsfoia un manuscris. În față, pierdut în fotoliu, aștepta cu sufletul la gură, autorul. O față tînă. Părea și mai tînă decît anii pe care îi avea. Muncise cinci ani încheiați la foile care se aflau acum pe masa de lucru, aceeași pe care se născuseră în dureri „Pădurea spînzuraților”, „Răscoala”, „Ion”... „Numai atîta cinste și ar fi trebuit să-mi fie de ajuns”, gîndea fata, dar era obosită, obosită de viață. Hotărîtă s-o curme. Dacă n-ar fi fost decît zbuciumul de a găsi mijloace să bată la mașină acest manuscris. Poate că asta a fost picătura care a umplut paharul. Căci trebuiau bătute la mașină măcar o singură dată aceste cinci sute de pagini transcrise de zece ori. Cinci mii de pagini. De cîte ori fusese gata să lase totul în drum... Viața era prea strîmbă, prea încilcită, prea grea.

În sfîrșit manuscrisul se afla în mîini bune. Și dacă romancierul nu i l-a trimis înapoi după primele pagini citite, dacă a mers pînă la capăt, dacă a chemat-o să stea de vorbă cu ea, dacă a primit-o cu prietenie, înseamnă că i-a plăcut. Și curînd cînd ea nu va mai fi poate îl va publica, după cum e obiceiul, cu o introducere : „Autorul care mi-a încredințat aceste foi...”

Privirea lui albastră s-a oprit asupra ei. Fata se simțea parcă la capătul unei ascensiuni în care a rătăcit, a bijbiit, în întuneric și frig, în care parcă mai mult a coborît decît a urcat. Totul i-a fost potrivit. Negură, burniță, furtună și ploaie. Deodată un petec de cer senin : privirea lui Liviu Rebreanu.

În această lumină albastră părul lui părea de argint. Vocea lui caldă și gravă :

— Da, e o carte... Ai scris cu sinceritate, ai scris cu răbdare, cu simț de răspundere, așa cum se scrie o carte. Criticii o să-ți spună că ai talent. Eu îți spun că ești un scriitor. N-am notat tot ce e balast aici, în foile astea, nici ce e găunos. Dacă ai fost în stare să scrii tot ce e aici bun și valoros, ai să fii în stare să găsești și ce e inutil, plat. Ai să știi să scoți ce-i prolix. Ai să adaugi ce-i lipsește. Ia-ți manuscrisul. Închide-l într-un sertar și scoate-l peste șase luni și mai lucrează un an. Da, încă un an.

— Un an ? — a exclamat fata, îngrozită.

Ochii i s-au umplut de lacrimi. Liviu Rebreanu s-a sculat în picioare, înalt și puternic ca o statuie. În razele soarelui părul îi lucea ca o cască de argint. Dar în ochii cenușii se adunaseră norii.

— Cum ? E prea mult ? E prea mult un an ? — și vocea răsuna atît de puternic de parcă se clătinau pereții și casa. Unsprezece ani am muncit la „Ion” și voi ? Voi sînteți grăbiți să vă apară poza în vitrină numaidecît... Nu ajunge să ai talent, trebuie modestie, răbdare și muncă. Am crezut că le ai...

„Da”, ar fi vrut să răspundă fata. „Le-am avut, dar nu mai pot, am trăit destul, îmi ajunge... Am rezistat numai ca să termin cartea ; nu sînt grăbită să apară... Am vrut să știu că este o carte... Și s-o las pe mîini bune. Mie îmi ajunge... Eu numai pot... Nu mai pot... O copilărie grea, război, refugiu și tot ce a urmat. O lungă spovedanie, ca să acuz o lume, ca să justific un gest... gestul din urmă... Nu mai am nimic de spus. De obicei eroina moare în ultimele pagini... autorul rămîne. În cartea mea eroina vrea să trăiască. Vrea să lupte. Autoarea vrea să moară. Depune armele. E dreptul ei. E hotărîtă. Dar uite, i se mai cere un an. Ca și cînd ar fi nimica toată un an ! Încă un an...”

Nici un cuvînt din toate acestea n-a fost rostit. Au fost gîndurile fetei... În fața ei se afla un stejar : Liviu Rebreanu ! Cum și-ar fi putut închipui el, care cîștigase atîtea curse peste obstacole, lașitatea de a abandona lupta chiar la început, la prima carte.

Fata era acum în picioare și lacrimile îi curgeau pe obraz. Ar fi vrut să-și găsească batista, dar cum să găsești o batistă cînd ai nevoie de ea ?

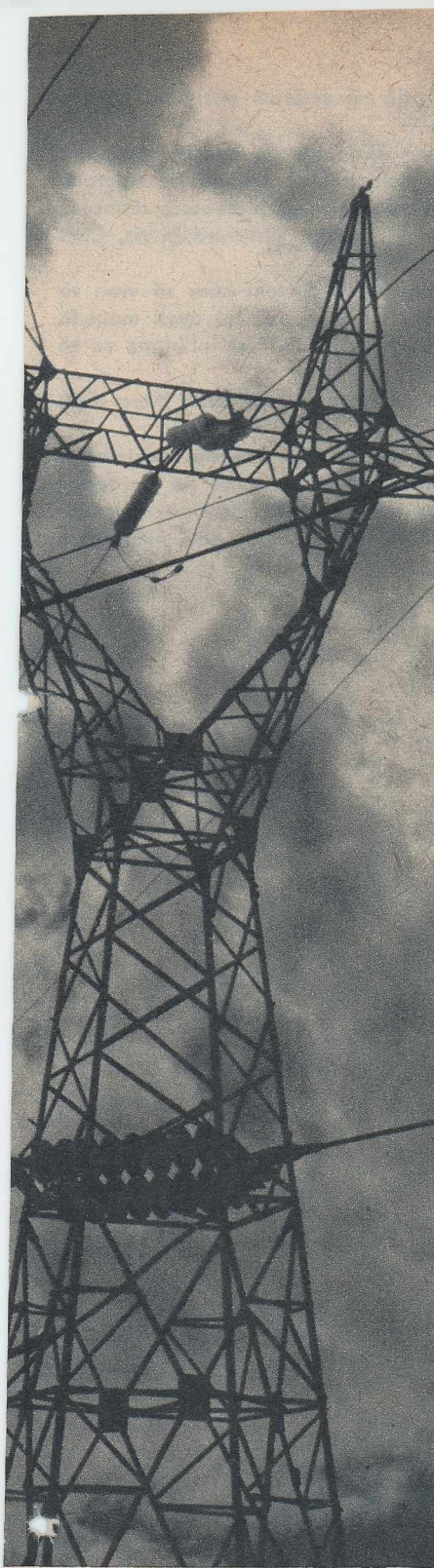
Liviu Rebreanu și-a scos din buzunarul de la rever batista albă ca neaua. Batista lui mare. Și a zîmbit. Vocea lui era acum potolită și blîndă. Mîna lui ocrotitoare, pe umărul ei.

— Ești un scriitor. Ai vrut să fii un scriitor. Nu-i așa ? Ai reușit. Dar asta te angajează, să știi. Te angajează pe viață, îți angajează viața... viața întregă.

Așa i-a vorbit Liviu Rebreanu.

În acest fel îi îmbărbăta pe tinerii scriitori. Și atunci în clipele cele mai grele, în nopțile cele mai negre, cînd îi cuprindea deznădejdea, ochii lui albaștri le aduceau seninul dimineții, cînd le era frig, zîmbetul lui îi încălzea.

A trecut miezul nopții. E ora cînd Liviu Rebreanu începe să scrie. Cît va rămîne din foaia la care a robotit toată noaptea ? Ce importanță are asta ? Rînd cu rînd și cuvînt cu cuvînt au dat „Răscoala”, l-au dat pe „Ion”... Cîți n-au auzit ecoul acestor cuvinte : „Unsprezece ani am muncit la «Ion»”. Exemplul lui le dădea curaj, răbdare, putere, îi ajuta să meargă înainte.

La
80 de ani
de la
nașterea
lui
LIVIU
REBREANU

Vă aduceți aminte de Candid, eroul lui Voltaire, care, după ce trece prin nenumărate peripeții, ajunge, în sfârșit, împreună cu bunul său prieten Cacambo, în vestita țară Eldorado?

Călătoriseră amândoi multe săptămâni pe apele oceanului, barca li se sfărâmasese de coasta stîncoasă, erau istoviți și atât de flămânzi, încît s-au repezit în primul han întîlnit în cale și s-au ospătat pe săturate. Cînd masa luă sfîrșit, Cacambo și Candid – ne povestește Voltaire – neavînd cu ce să plătească, aruncară pe masă două din bucățelele de aur culese de ei din praful uliței. Hangiul și hangița izbucniră în rîs. Cînd se potoliră, bărbatul spuse :

– Ne dăm seama că sînteți străini în țara noastră, căci noi n-am mai văzut oameni care să vrea să plătească mîncarea cu pietricele care se găsesc la noi pe toate drumurile. De bună seamă, nu aveți monedă de-a noastră, dar nici nu aveți nevoie de bani pentru a lua masa aici. Toate hanurile au fost înființate ca să fie de folos negustorilor și sînt plătite de stat.

„Ce țară o fi asta?” – se întrebă mirați Candid și Cacambo. Este poate țara unde toate merg bine, fiindcă trebuie să fie pe undeva și o țară de felul ăsta.

Ei au aflat mai tîrziu că spaniolii, care n-au știut niciodată prea bine ce-i cu țara aceasta, au numit-o Eldorado. Un englez pe care îl chema Raleigh, ajunsese în urmă cu vreo sută de ani pînă pe aproape ; dar cum țara era înconjurată de stînci și prăpăstii greu de trecut, ea reușise să scape de lăcomia națiunilor Europene, „ahitate după pietricelele și tîna pămîntului ei, în așa hal încît ar fi fost în stare să-i nimicească toată populația”

Două gravuri de epocă ce redau aspecte ale vieții indienilor în perioada conchistei : șefii ai grupurilor de războinici indieni în timpul luptelor împotriva invadatorilor (sus) și indieni muncind într-o exploatare de nisipuri aurifere (jos).

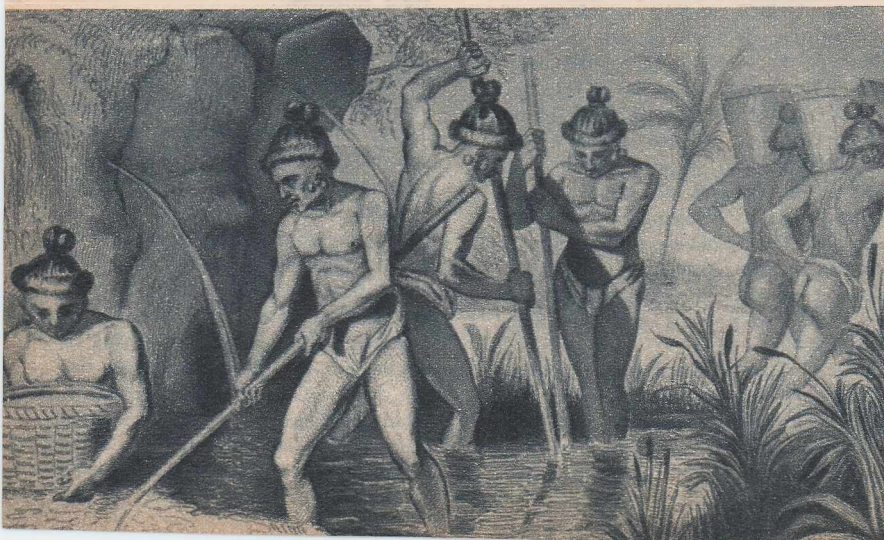

LEGENDĂ ȘI ISTORIE

În căutarea „omului de aur”

Ce este Eldorado ? A existat vreodată, undeva, această țară în care colbul și pietrele de pe ulițe și cîmpii erau de aur ? Sau nu a fost decît o invenție poetică, dar cu desubturi politice, urzită de Voltaire pentru a lovi în tirania ce domnea în Franța și în întreaga Europă a veacului al XVIII-lea ?

Adevărul este, după cît se pare, că Eldorado nu e creația lui Voltaire, ci născocirea navigatorului spaniol Francisco de Orellana, la care a fost părtaș și călugărul conchistador Francisco de Carvajal. Ei pretindeau că ar fi descoperit, în preajma anului 1541, pe continentul sud-american, între fluviile Amazon și Orinoc, o țară burdușită de aur, precizînd că acest pămînt-minune se află în vecinătatea unui lac numit Parima. Intocmiseră chiar și o hartă însoțită de numeroase amănunte și descrieri geografice, din care reieșea că Eldorado s-ar fi situat undeva prin regiunea care cuprinde azi cele

trei Guyane — Franceză, Olandeză și Britanică — vestul Braziliei, o parte din Venezuela și Columbia. Trei sute de ani după lansarea acestui mit, Voltaire însuși făcea în lucrarea „Eseu asupra moravurilor” câteva referiri la încercările făcute de armata trimisă de regina Elisabeta a Angliei pentru a smulge spaniolilor țara numită Eldorado. Comandantul flotei și al armatei, Sir Walter Raleigh, ar fi adus la Londra — spune Voltaire — „aproape o sută de plăci mari și câteva bucăți de aur lucrate meșteșugit, dar nu a găsit nici țara cu acest nume, nici lacul Parima”.

Făcînd asemenea afirmații, Voltaire se sprijinea pe autoritatea unui istoric spaniol din secolul al XVI-lea, Garcilaso de la Vega, care a scris remarcabile lucrări asupra Perului, descriînd totodată cu lux de amănunte fabuloasă țara Eldorado, ca și cum aceasta ar fi existat în realitate.

Fapt este că timp de aproape două secole oamenii au căutat-o cu înfrigurare. Fantezia lui Orellana și Carvajal le deschisese perspective mirifice. Ei se și vedeau ducînd o viață minunată de bătaii și victorii, măturînd ca o furtună neamuri întregi, se și vedeau putred de bogăți, stăpîni ai palatelor de aur cu pardoseli de diamante și coloane de rubin. Unii după alții, sute de aventurieri plecau la întîmplare spre țările de vis și nici o piedică nu-i putea reține să pornească la acest temerar drum.

Printre căutătorii Eldorado-ului a fost și Don Diego Ordaz, „om de afaceri abil și descurcăreț, cu minte ageră și plin de șiretenie”, cum îl descrie crudul și sîngerosul Hernando Cortez, cuceritorul Mexicului. Ordaz

s-a îndreptat cu cîteva corăbii spre gurile Amazonului și, după ce a debarcat pe țărm, la un punct hotărît de el, a început, împreună cu soldații săi, să ucidă populația locală și să jefuiască satele indiene, în care de multe ori se găseau pietre verzi, străvezii, de o stranie frumusețe — smaralde. Indienii prizonieri, pentru a-i mai îmbuna pe cruzii soldați, le-au povestit că, la cîteva zile de drum, se înalță o stîncă uriașă, alcătuită în întregime din smarald. Atît a fost de ajuns pentru ca Ordaz să pornească imediat cu flota sa în sus, pe marele fluviu, spre stîncă de smarald; un uragan însă i-a scufundat aproape toate corăbiile.

Țărmul pe care acostase Ordaz se afla probabil pe teritoriul Columbiei de azi. Ne sprijinim în această afirmație pe faptul că Columbia este singura țară de pe glob producătoare de smaralde. Ele sînt însă numai una din bogățiile acestei țări cu păduri în care abundă esențele prețioase, cu zăcăminte de petrol, minereu de fier, aur și platină, cu culturi de cafea, bumbac, trestie de zahăr ș.a. Cu toate acestea, situația ei nu s-a schimbat prea mult de pe timpurile cînd conchistadorii veniți aici în căutare de aur îi jefuiau bogățiile și îi decimau populația. Columbia rămîne o țară în care masele populare continuă să trăiască în mizerie, o țară cu economie agrară înapoiată, o țară subordonată capitalului străin, în care însă se face tot mai mult simțit protestul unor largi categorii de oameni ai muncii împotriva actualei stări de lucruri, pentru o viață mai bună și drepturi democratice.

Dar să ne reîntoarcem la Ordaz,

care, reușind să se salveze, ajunge la gurile Orinocului. Aici află de la indieni că undeva în vestul continentului există într-adevăr un teritoriu bogat în aur și pietre prețioase, condus de „omul poleit cu aur” — „El dorado” în spaniolă.

Bineînțeles că Ordaz a pornit imediat în căutarea lui „El dorado”, pe care și-l închipuia domnitor al paradisului terestru. Navigînd în susul Orinocului, Ordaz și ai săi au fost oprîți cam după 200 de kilometri de niște praguri stîlcoase. Aici au văzut că în fluviu se varsă un rîu mare. Și cum indienii le spusese că țara unde domnește „El dorado” se află la izvoarele acestui rîu, Ordaz porni în susul lui spre țelul mult dorit. Pentru că în limba spaniolă țel se spune meta, conchistadorii începură să numească Meta pe cel mai lung dintre afluenții apusei ai Orinocului, nume care s-a păstrat pînă azi.

Dar Ordaz n-a putut înainta prea departe. După circa 1500 km de drum s-a văzut silit să se reîntoarcă, flămînd și istovit. Nu luase destule provizii, iar oamenii lui erau sece-rați de boli. El a trebuit deci să se mulțumească numai cu presupusa descoperire a drumului spre Eldorado.

Imediat după întoarcerea lui Ordaz în Spania, guvernul hotărî organizarea unei noi expediții pentru cucerirea Eldorado-ului, condusă de Herrera, aghiotantul lui Ordaz, și Alvaro Ordaz, fratele lui Diego Ordaz, pe care-l secondase în călătoria pe Orinoc și pe Meta. Dar cu toate că nici expediția aceasta n-a fost încununată de succes, înapoiți în patrie spaniolii declarară

cu toții că reușiseră în sfîrșit să descopere drumul spre Eldorado.

Auzind această veste, cuprinși de o adevărată frenezie, numeroși aventurieri, spanioli, portughezi, germani, unii mai lipsiți de scrupule și mai cruzi decît ceilalți, porniră spre mirificul Eldorado. După patru ani de căutări febrile, trei dintre aceștia — Federmann, Quesada și Ben Alcazar — reușiră să ajungă pe podișul Cundinamarca, situat în relativă apropiere de izvoarele rîului Meta, la 2600 m altitudine. De îndată ce își instalară taberele, începură masacrele. Quesada afirma că în momentul cînd a fost descoperit Cundinamarca, pe podiș trăiau circa două milioane de oameni. Poporul acesta, muiscii — strămoșii columbienilor de azi — era format din triburi civilizate de indieni. Spaniolii i-au numit cibici, din cauză că în limba lor abundau sunete care semănau cu niște șuierături. Muiscii locuiau în case de lemn sau de lut. Cultivau cartofi și porumb. Societatea era împărțită în caste, cea dominantă fiind a preoților. După aceasta urmau castele ostașilor, apoi ale meșteșugarilor și ale agricultorilor. Ultima era alcătuită din popoarele subjugate de muiscii.

Ceea ce i-a impresionat însă pe conchistadori n-a fost organizarea și nici satele și orașele foarte populate ale muiscilor — ci templele lor de lemn, de o arhitectură primitivă, dar acoperite cu plăci de aur — singurul metal pe care îl extrăgeau și prelucrau muiscii.

Țara muiscilor era într-adevăr bogată în aur, Columbia rămînînd și azi o țară producătoare a acestui metal prețios. Rîurile aveau aluviuni aurifere; mormintele erau de asemenea pline de pietre prețioase și de statui de aur ale zeilor; locuitorii purtau inele, cercei, brățări, lanțuri și cingători de aur. Cuceritorii descoperiseră că muiscii zeificau fenomenele naturii și în special soarele și apa, cărora le aduceau drept ofrandă tot pulbere și obiecte de aur. Ei au asistat chiar la solemnitățile lor religioase. Locul favorit al muiscilor pentru oficierea acestor rituri erau lacurile, iar alegerea marelui preot — care devenea și șeful tribului — se făcea pe o plută, în mijlocul lacului. Preoții ungeau trupul noului conducător cu pămînt gras, apoi îl pudrau din cap pînă-n picioare cu pulbere de aur. Pulberea se lipea de lut și omul strălucea în soare ca și cum ar fi fost poleit cu aur. Nu era qare acesta legendarul „El dorado”, omul aurit? Nu descoperiseră conchistadorii paradisul terestru descris de Columb?

Comorile de aur și pietre prețioase erau atît de mari încît, jefuind și ucigînd populația locală, fiecare soldat a devenit brusc un om putred de bogat. De ce, totuși, timp de trei veacuri după aceea oamenii au continuat să vorbească despre Eldorado ca despre o țară ce urma încă să fie cucerită? Și cînd a încetat Eldorado să mai constituie o obsesie?

Se pare că mitul acesta, transfigurat, devenit simbol al unei fericiri îndelung visate, al unei vieți libere și omenești, n-a pierit nici azi pe meleagurile devastate cu sute de ani în urmă de lăcomia de aur a conchistadorilor. Nu întîmplător în Guyana Britanică — colonie a coroanei engleze care luptă aprig pentru libertate — s-au făcut auzite voci care cer ca, după ce țara își va fi cucerit independența, să se numească Eldorado.

Ion VULPESCU

Un aspect din Georgetown (Guyana Britanică), astăzi, la cinci veacuri după descoperirea „Lumii noi” și la patru veacuri de cînd s-a lansat legenda țării „Omului de aur”.

17 întrebări 17 răspunsuri ale lui IAȘIN

De 65 de ori selecționat în echipa U.R.S.S., prezent în formația celor mai buni jucători ai lumii, premiat anul acesta la Paris cu trofeul „Oscar” acordat protagoniștilor fotbalului european, portar de atâta vreme al echipei Dinamo-Moscova, „păianjenul negru” intrat în legenda sportivă — iată suficiente titluri care pot sta pe cartea de vizită a lui Lev Iașin. „France Soir” spunea recent despre el că este „simbolul însuflețitului tineret moscovit, care vrea să-i semene...”

In doriința de a-l prezenta iubitorilor de fotbal, în același timp în postura de sportiv, ca și în viața de toate zilele, ziaristul francez Jean-Claude Grivot i-a luat lui Iașin un interviu pe care-l reproducem.

Intrebare: Când ați jucat primele meciuri oficiale?

Răspuns: Prin 1949, în echipa întreprinderii, o uzină aeronautică unde lucram ca ajustor. Echipa se numea „Aripile Sovietelor”.

I: În ce epocă ați deținut cea mai bună formă?

R: Între 1955 și 1958.

I: Care este cea mai frumoasă amintire din cariera dv. sportivă?

R: Victoria echipei Uniunii Sovietice asupra echipei Iugoslaviei, în finala primei ediții a Cupei Europei, disputată în 1960 pe stadionul Parc des Princes din Paris.

I: Și cea mai tristă?

R: Din Chile, în 1962, cu prilejul campionatului mondial. Aveam o echipă foarte bună și totuși ne-am împotmolit în optimile de finală, după un meci dezastruos cu necunoscuții din echipa Columbiei. Am jucat pe terenul nisipos din Arica, un oraș cu climat sufocant, în nordul țării. În plus, galeria susținea, bineînțeles, echipa sud-americană. În aceste condiții nu mai știam ce fac. N-am mai trăit niciodată asemenea derută.

I: La ce vîrstă intenționați să vă întrerupeți cariera de jucător activ?

R: Nu mi-am pus încă această întrebare, dar sper să joc cît mai mult cu putință.

I: Credeți că englezul Stanley Matthews reprezintă un caz unic de longevitate sportivă?

R: Cred că este într-adevăr un caz destul de rar, dar vom constata în viitor că nu e vorba de un caz unic, ci de avangardă. Alți sportivi îl vor imita, firește cu condiția să fie pasionați, să se supună unui antrenament intens și să urmeze un regim de viață foarte sever.

I: Veți apăra poarta echipei U.R.S.S., anul viitor, în Anglia, adică pentru a treia oară consecutiv în campionatul mondial?

R: Aceasta este, actualmente, doriința mea cea mai arzătoare. Dacă s-ar realiza, aș egala recordul portarului mexican Carbajal, care a jucat în Elveția (1954), în Suedia (1958) și în Chile (1962). În ceea ce privește baterea acestui record, visele sînt permise, dar greu de crezut...

I: Nu aveți impresia că echipa U.R.S.S. a mizat prea mult pe dv., de cînd îi reprezentați culorile?

R: Sincer, nu. Și iată de ce: la noi se luptă împotriva cultului și a stării de spirit a vedetei. Și apoi, fotbalul este un sport colectiv în esență și fiecare din cei 11 jucători este determinant în felul său.

I: Cine are cele mai mari șanse să vă înlocuiască?

R: Nu sînt sigur decît pe două lucruri: că voi fi înlocuit într-o zi, așa e regula, și că înlocuitorul meu va fi mult mai tînăr. Cei mai îndreptății mi se pare totuși a fi Barannikov și Kavazașvili.

I: Intreveți posibilitatea de a deveni antrenor?

R: Învăț, în acest scop, la Insti-

tutul de cultură fizică din Moscova. Sportul reprezintă toată viața mea profesională. Nu-l voi abandona niciodată și voi continua să-l slujesc sub orice formă. De pildă, instruind pe tinerii jucători...

I: Ați accepta să antrenați alt club decît Dinamo-Moscova?

R: Firește! Din pricina frecvențelor mele călătorii, a contactelor cu publicul, a ziaristilor, eu nu mai aparțin de multă vreme doar lui Dinamo...

I: Cum vă întrețineți, la 36 de ani, condiția fizică?

R: Mă antrenez și mai serios decît acum zece ani; două-trei ore pe zi. Alergări pe teren variat, lucru la blocajul balonului, ridicări de greutate, gimnastică — iată obișnuitul meu program zilnic.

I: Cum vă petreceți săptămîna, de la un meci la altul, de pildă?

R: Totul depinde de deplasări, de prezența la institut, ca și de preocupările mele familiale. Duc o viață animată, variată, schimbătoare.

I: V-ați gândit să scrieți într-o zi memoriile „celui mai bun portar din lume”?

R: Nu m-am gândit niciodată și pe urmă este încă prea devreme! Viața abia începe, strîng în fiecare zi enorm de multe impresii noi.

I: Care este situația dv. familială?

R: Sînt căsătorit. Soția mea, Valia, este desenatoare în industria poligrafică. Am două fete. Risc așadar să fiu ultimul fotbalist din familie, dar nu și ultimul sportiv. Fetele mele vor juca baschet sau volei.

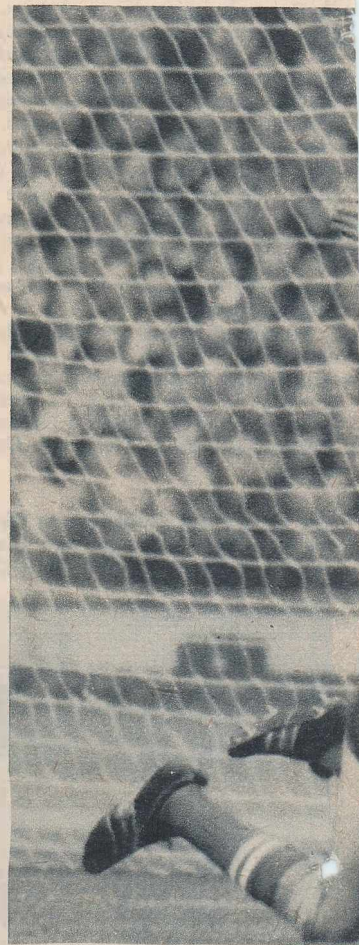
I: Ați primit vreodată oferte de la mari cluburi profesionale din străinătate?

R: Niciodată. De altfel, le-aș fi refuzat.

I: Simțiți vreun regret astăzi și de ce?

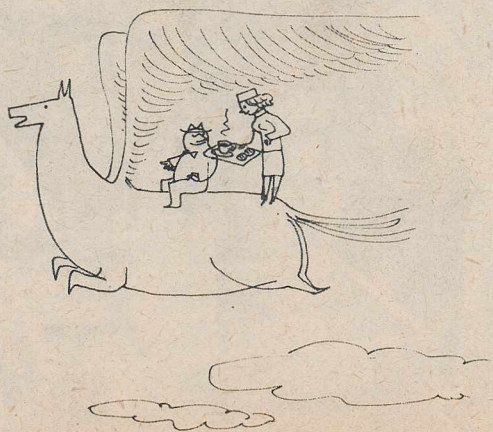
R: Singurele regrete care mă încearcă sînt cele din timpul călă-

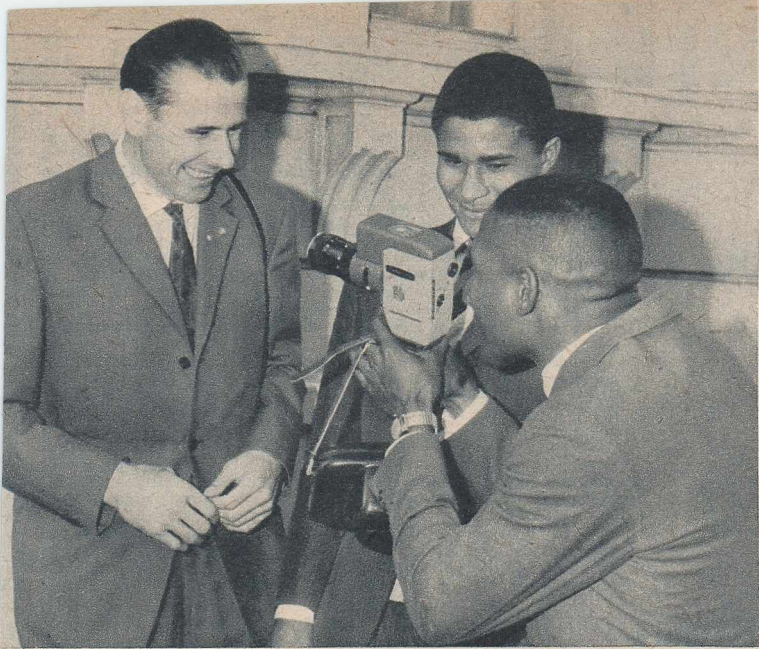
toriilor în străinătate, cînd trebuie să mă exprim sau să conversez. Nu eunosc decît limba rusă și am nevoie totdeauna de interpret. Mă gîndesc atunci la adolescența mea și la studiile mele întrerupte. Viața nu era tocmai ușoară în 1945, în țara noastră rănită de război. A trebuit să lucrez de foarte tînăr; reconstrucția ne-a mobilizat pe toți. Dar mi-au rămas bunele amintiri de la „Aripile Sovietelor”. Acolo a început totul...

PEGASOMANIE (II)

de Cik DAMADIAN

Trei celebrități ale balonului rotund: Iașin (stînga), Eusebio (mîjloc) și Santos.

Portar în echipa „Restul lumii” în istoricul meci din 23 octombrie 1963, prilejuit de centenarul fotbalului englez.

1	2A	3	4	5	6	7A	8	9	10	11	12	13	14	15	16
R	E	M	I	N	E	S	C	U	L	E					
3	A			U	L	I		R	E	P				N	A
4	H	U	M	A	N		S	O	G	O	R				
5				I				V	I	T	A	H	O	S	
6	V	E	R	I	S	O	R		M	I					C
7	I	E					A	M	A		E	L	E		A
8	I	A			T	A	T	A	M	O	S	U		S	A
9			S	P	A		E	T	A				A	T	A
10				A	U	T	U		U	M	A	N		D	I
11			D		N	A	T	A	S	A				I	I
12			E	C	I		A	R	I	A	C		L	O	S
13			A	I	G			O	C	E	A	N	E		A
14			L	R		N	Z	M	A		J	I	N	E	D
15	A			C		R	A		I		O			N	
16					C	U	M	N	A	T			D	E	D
17				R		D		A	R	A				S	A
18				A		O								B	O
19				U		S		R		N				U	I
20	V			R	S			I	S			C	E	C	E
21				C	E			R	A	R	A	D			I
22				O	L	A			A	T				R	G
23				R	O	M	A		H	I		A	M	U	O
24				A		E								U	A

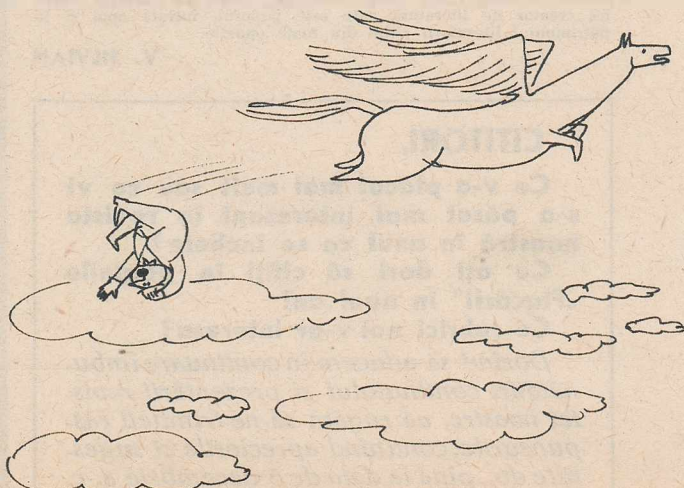
RUDE

16
24

ORIZONTAL: 1) Face parte din familie — Poet chillan, autorul poeziei intitulată „Ođă copilului cu iepurele”. 2) Clasic al literaturii noastre, autorul poeziei „O, mamă...” — Fratele fondatorului Romei. 3) Și-a intitulat una din poezii „Sintem nepoții lui Ulise” — Păsări răpitoare — Pictor rus, autorul pinzei „Înviearea fiicei lui Iair” — Poftin. 4) Nemenos — Cumnat în Transilvania — Nepotul mătușii Polly, dintr-un roman de Mark Twain. 5) Fratele lui Bărbat — Nume masculin maghiar. 6) Grad de rudenie (dim.) — Notă muzicală — Tabără (reg.). 7) Oameni de nimic — Compozitor român, autorul muzicii corale „Haideți frați cu arma-n mînă” — Pronume. 8) Unchi (reg.) — Bunic

(2 cuv.) — Sere! 9) Munte în U.R.S.S. — Trecută în proprietatea statului. 10) Acut! — Prefix pentru unele vehicule — Omenos — Zăgaz. 11) Cu soț! — Rudă cu... Sașa! — Prefix pentru albine. 12) Locuitori din antica Atică... — ...și alți antici — Loc la teatru. 13) Scriitor român, autorul fabulei „Vărul primare” — Rudă mai mare a... mării (pl.) — Aluminiu. 14) Parte a corpului — Prăjitură cu nucă — Un soț în gura soacrei. 15) Carie! — Idem! — Poet german (1787-1862), autorul poeziei „Copil și mamă”. 16) O rudă îndepărtată a familiei Dragomirescu din piesa „Citadela sfărîmată” de Lovinescu — Ginerii între ei — Adevărat. 17) Autorul poeziei „Cîntec învîștat de la mama” — A brăzda — Localitate în S.U.A. 18) Fiul regelui Kinyras, iubitul Afroditei (mit.) — Cînte — Scobit. 19) Cupru — Nu-i rudă — Fetișele... fetișelor. 20) Unchiul lui Dănilă Prepeleac dintr-un basm de Ion Creangă (pl.) — Interjecție — Frate mai mare (pop.) — Olga Neacșu. 21) Acel — Raion în Banat — Morale. 22) Tipătul corbului — Hidrocarbură — Fiica lui Ares, zeița discordiei. 23) Strămoșii noștri — Acum (reg.) — Ucenic. 24) Scriitor român, autorul cunoscutelor versuri „Bôierule, zise (sluga), așteaptă afară / Ruda dumitale, al doamnei vaci fiu, / Cine? a mea rudă? mergi de-l dă afară. / N-am astfel de rude și nici voi să-l știu” — Argument (fig.).

VERTICAL: 1) Scriitor sovietic, autorul romanului „Frații” — Rudă cu zmeul din basme (2 cuv.) — Soacrele între ele (sing.). 2) Pictor român, autorul tabloului „Lăpușneanu arătînd soției sale capetele boierilor uciși” — E de viță (pl.) — Autorul poeziei „Bunica și nepotul” — Metalul inelului de logodnă — Funcție. 3) Poet român, autorul versului „Vorbesc cu mine însumi, cum aș vorbi c-un frate” — Coastă — Tatăl lui Mahomed — Destrămături. 4) Rudă cu cînepa — Noră-n devenire — Gen de spectacol — Tomată — Oste. 5) Sediul unei misiuni diplomatice (pl.) — Poetă română, autoarea poeziei „Iartă-mă, frate” — Gînerile bunicii mele — Alianțe între oameni — Am în mină. 7) În acest loc — Voievod — Prefix pentru ureche — Zeceiuala morarului — Poet persan, autorul poeziei „Fiii lui Adam”. 8) Leu! — Surori (pop.) — De origine străină — Purtătorul verigheții. 9) Familie de albine — Sora tatii sau a mamei (dim.) — Ucigașul tatălui lui Ștefan cel Mare — „Rude” (pl.). 10) Regiune (abr.) — Bunică (2 cuv.) — Autorul poeziei „Fiul lăutarului” — ...și autoarea poeziilor „Părinți și fii” și „Fiilor mei”. 11) Fiii fiilor mei — Fir — Haine, sube facute din blănuri de vulpe neagră pe care împăratul Chinei le dădea ruderilor sale (din „Jurnalul de călătorie în China” de Nicolae Mîlescu-Spătaru) — Onomatopeea săriturii. 12) Prinți orientali — Una din cele „Treie surori” ale lui Cehov — Personaj din „Orice naș își are nașul” de Ostrovski — Există și de rudenie (pl.) — Mai înainte de-a fi... pui. 13) Pisc în Elveția — Autorul poeziei „Unchiule, mi-e frică” — Confătuire cu participarea tuturor membrilor unui colectiv — Fiul văduvei cărbunarului Munk din basmul „Înimă rece” de W. Hauff. 14) Terminație latină — În plen — Salut... final — Compozitor român, autorul suitei „Impresii din copilărie” — Întreprindere regională de transporturi auto. 15) „Ruda” lui... Ibsen — A cunoaște — Autorul operelor „Neamul Șoimăreștilor” — Intovărășit. 16) Tatăl legendar al lui Cam și Abel — Celebru prozator și dramaturg român, autorul schiței „Unchiul și nepotul” — Autorul piesei „Surorile Boga”.

„Doresc să aflu ce cântăreți sau dirijori români au apărut pe scena lui «Metropolitan Opera» din New York”.

Ștefan TRIFAN
tehnician, com. Berezeni, rn. Huși

Răspunde J.-V. PANDELESCU, critic muzical.

Teatrul „Metropolitan Opera” din New York și-a cucerit mai de mult un deosebit prestigiu promovind pe scena sa cântăreți și dirijori de prima mărime. În ceea ce privește artiștii români, se cuvine amintită prezența, înaintea celui de-al doilea război mondial, a cântărețului Dimitrie Onofrei, care a debutat pe scena „Metropolitanului” în 1937 cântând în opera „Lohengrin” de Wagner. (Ulterior, un accident grav de automobil l-a pus în situația de a părăsi scena, în prezent fiind profesor de canto la Chicago.)

Dar cea mai susținută frecvență a avut-o cântăreața Stella Roman, angajată permanent la „Metropolitan”, din 1940 până în 1950. În acest interval ea a cântat, printre altele, în Traviata, Tosca, Madame Butterfly, Gioconda, Cavalerul rozelor, Boema, Othello, Don Juan, Trubadurul, având deseori ca parteneri pe celebrii cântăreți Deigli și Melchior. (Între 1950 și 1958 a cântat în reprezentații la „Metropolitan”, la Cincinnati, Los Angeles și în Europa, retrăgându-se după aceea și consacându-se picturii, domeniu în care a fost distinsă cu două premii importante. În prezent se află la Los Angeles.)

Se cuvine neapărat relevată de asemenea prezența dirijorului Ionel Perlea, apreciat în primul rând de Toscanini la „Scala”, apoi la New York. Plecând în 1949 de la „Scala”, Ionel Perlea a deschis stagiunea la „Metropolitan” cu opera Tristan și Isolda de Wagner, bucurându-se de un succes cu totul excepțional.

În anii din urmă, la „Metropolitan” s-a făcut apreciat în primul rând Nicolae Herlea, precum și Elena Cernei, Ion Piso. În februarie Nicolae Herlea va fi pentru cea de-a treia stagiune la „Metropolitan”, iar în viitorul apropiat este programată să cante pe scena aceluiași teatru apreciată soprana Arta Florescu.

„Citind în «Flacăra» nr. 38/1965 că limba tracă s-a pierdut încă din vremuri «foarte îndepărtate», doresc să aflu până când a fost vorbită?”

M. NEGRU
Pitești

Răspunde prof. RADU VULPE, doctor în științe istorice, consultant științific la Institutul de arheologie al Academiei.

Procesul de dispariție a limbii trace este destul de vechi. A început în primele secole ale erei noastre, în urma întinderii stăpînirii romane asupra teritoriilor locuite de populații de origine tracă, însă nu s-a produs dintr-o dată și nici peste tot în același ritm și în același mod. Pe cînd provinciile Moesia și Dacia, cuprinzînd cea mai mare parte din populațiile geto-dace de la Dunăre și din Carpați, au fost repede și profund romanizate — ca o consecință a unor colonizări masive, a instalării unor numeroase garnizoane militare și a dezvoltării unei vieți urbane și rurale de caracter prin excelență roman — provincia Tracia de la sud de Balcani, care de veacuri făcea parte din aria specifică a civilizației elenice și unde, de aceea, romanii n-au încercat niciodată să-și impună formele propriului lor mod de viață, a rămas imună față de romanism, iar elenismul, oricît de puternic, nesprijinindu-se decît pe orașe, nu a putut deznaționaliza decît o parte din populația băștinașă de pe țărmuri și de la șes. Triburile trace din munți i-au rezistat. Așa se explică menținerea graiului trac meridional pînă în veacurile epocii bizantine, în vreme ce graiul geto-dac a dispărut încă din secolele III-IV e.n. În epoca lui Iustinian, în secolul al VI-lea, sînt cunoscuți numeroși militari ai armatei bizantine, proveniți din Tracia meridională, care poartă încă vechi nume trace, ca Seuthes, Ziper, Burcentius, Cutzes, Belisarios (vestitul general) etc. Dar, mai mult decît atîta, există mărturii precise că în secolele VI-VII limba tracă, numită și bessică (după tribul trac al bessilor), se vorbea curent în Balcani. Izvoarele pomenește de călugări traci creștini care, în mănăstirile lor din diferite părți ale imperiului — unele chiar de la Iordan și de la Muntele Sinai — vorbeau și se închinau în limba bessică. La venirea slavilor la sud de Dunăre, limba tracă din Balcani era încă vorbită, ceea ce se vede și din unele numiri slave de localități traduse din tracă, de exemplu, Sredet (actuala Sofia), care, însemnînd „de la mijloc” („de la centru”) nu reprezintă decît numele antic Serdica, pe care l-a înlocuit și care în limba tracă avea același înțeles. De altfel, în această vreme a și dispărut graiul trac balcanic, prin slavizare, așa cum, cu cel puțin trei secole mai înainte, își încetase existența graiul geto-dac prin romanizare. În expunerea de pînă aici am lăsat de o parte problema limbii albaneze, a cărei origine constituie încă un obiect de discuții. Dacă teza originii sale trace se va dovedi cîndva în afară de orice îndoială, ceea ce deocamdată încă nu se întrevide, nu se va mai putea vorbi de o dispariție desăvîrșită a vechii limbii trace, ci va trebui să ținem seama și de o moștenire a ei vie, salvată pînă în zilele noastre. Pînă atunci, însă rămînem la concluzia sigură că au trecut mai bine de o mie de ani de cînd a dispărut — topindu-se în alte limbi — graiul marelui neam trac de odinioară.

„Doresc să cunosc unele lucruri mai deosebite în legătură cu catedrala Notre-Dame din Paris”.

Gh. SUSAN
Timișoara

Răspunde prof. univ. N. N. CONDEESCU, de la Universitatea București.

Acest monument de seamă al artei ogivale domină de opt secole insula Cité din centrul capitalei Franței. Cînd, pe la mijlocul secolului I î.e.n., Iulius Caesar a cucerit Galia, acea insulă era centrul tribului parisiilor, care își aveau acolo un modest sanctuar, înlocuit ulterior cu un templu roman.

După convertirea galo-romanilor la creștinism, pe ruinele acestui templu au apărut două biserițe, devenite în curînd neîncăpătoare pentru populația în continuă creștere a orașului. Iată de ce episcopul Maurice de Sully hotărî, pe la mijlocul secolului al XII-lea, să facă apel la populația Parisului pentru construirea pe acel loc a unei mari catedrale demne de reședința regilor Capetieni. Era tocmai perioada cînd stilul ogival, denumit mai tirziu în mod impropriu gotic, începea să se substituie celui roman. Bolta în formă de arc ascuțit permitea o înălțare considerabilă a zidurilor susținute, la exterior, de puternice contraforturi. Temelile i-au fost așezate în 1163. Cînd absida și altarul au fost înălțate (1182), lăcașul a fost consacrat și predat cultului. Lucrările au continuat însă pînă spre sfîrșitul secolului următor cînd ele se încheie o dată cu ultima lovitură de daltă la splendida ornamentație a portalului

◀ INTERPREȚI ROMÂNI LA „METROPOLITAN OPERA”

▶ ÎNTÎLNIRE CU CERBUL

◀ DE CÎND A DISPĂRUT LIMBA TRACĂ?

▶ POȘTA NOASTRĂ

◀ CATEDRALA NOTRE-DAME DIN PARIS

dinspre sud — operă a lui Jean de Chelles, singurul artist al cărui nume s-a păstrat dintre cele ale altor constructori și sculptori ai renumitei catedrale. De atunci, Notre-Dame din Paris n-a încetat să fie unul din marile centre ale vieții religioase franceze și, subsidiar, ale celei politice.

Sub Ludovic al XIV-lea (secolul al XVII-lea), Notre-Dame devine catedrală de arhiepiscopul. Interiorul i-a răsunat de numeroasele Te-Deum-uri ordonate de acel rege pentru a-i slăvi izbînzile militare. În timpul revoluției burghoze din 1789-1799 ea suferă unele deteriorări și totodată este transformată în mod trecător în templu al cultului oficial „teofilantropic”, formă a deismului atît de scump burgheziei franceze din secolul al XVIII-lea.

Deoarece regii Franței se încoronau în catedrala din Reims, Napoleon I și-a propus să creeze o altă tradiție a acestui act solemn, scop pentru care a fost aleasă Notre-Dame din Paris. Pictorul David a imortalizat acest eveniment într-o pinză celebră.

Nu mult după ce Victor Hugo făcuse din Notre-Dame centrul romanului istoric cu acest titlu (1831), începuse restaurarea monumentului după planurile arhitectului Lassus, îmbunătățite și executate de Viollet-le-Duc. Lucrările au durat nouăsprezece ani (1845-1864).

Acum doi ani (1963), serbări impresionante au comemorat opt sute de ani de la punerea pietrei fundamentale a acestei catedrale, giuvaer al artei medievale, rămasă una din podoabele Parisului.

Un cititor din Petroșeni, tovarășul Petru Belei, „mobilizat” — după propria-i mărturisire — de articolul „La o partidă de muget, în Carpați”, recent apărut în revista noastră, ne scrie povestindu-ne următorul caz curios:

Pe lângă cabana turistică de la „Cîmpul lui Neag”, din apropierea izvoarelor Jiului, s-a aciuat recent un cerb bătrîn care, după unele fîrești ezitări, a ajuns să mîncească biscuiți din mîinile turiștilor. Ba într-o bună zi s-a încumetat chiar să urce cele cîteva trepte ale cabanei și să intre în sufragerie...

Vînătorii, ciobanii, silvicultorii și alți oameni care cutreieră pădurile, știu că nu sînt tocmai rare cazurile cînd o sălbăticie sau alta se apropie de așezări omenești mai izolate. Acest lucru îl fac însă mai ales speciile oarecum obișnuite cu prezența omului în împărăția lor, cum ar fi căprioarele, și de obicei cînd le este frică de lupi, cînd sînt grav rănite, cînd sînt chinute pînă la epuizare de vreo maladie etc.

Dar de cerbi care să se apropie cu încredere de om nu s-a prea auzit pînă acum! Cel puțin nu în țara noastră, unde această adevărată fală a Carpaților este încă deplin sălbatică.

Publicăm relatarea tovarășului Belei nu numai ca pe o simplă curiozitate, ci și ca un apel adresat celor care, cunoscînd cazul, ar putea da o explicație acestei întîmplări neobișnuite.

ELENA BOGDAN, CRAIOVA. Comunicați dorința dv. direct emisiunii „Teatru la microfon”, scriînd pe adresa Comitetului de Radio și Televiziune din str. Nuferilor nr. 62.

MIRCEA MATEI, BUCUREȘTI. Nici un fel de cursuri organizate de casele de cultură nu au ca scop final eliberarea unei diplome care să acorde drepturi posesorului ei. În ce privește artista Sara Montiel, am căutat în publicațiile cinematografice de prestigiu date asupra biografiei și activității ei profesionale, dar — cu regret trebuie să v-o spunem — nu am găsit. Și lucrul este foarte explicabil: Sara Montiel nu este socotită nici pe departe o artistă de prima mînă. Numai pe bulevardele bucoareștene a ajuns ea vedetă. Și dacă ați socotit-o artista dv. preferată, vă dorim să vă mai verificați preferințele.

VICTOR PĂDURARU, DOROHOI. Adresați-vă secretariatului Institutului de artă teatrală și cinematografică „I. L. Caragiale” (București, raionul V. I. Lenin, bd. Șehitu Măgureanu nr. 1) și vi se va comunica tot ce este necesar să cunoască un viitor candidat la examenul de admitere. Ni se pare însă că vă cam grăbiți: deocamdată pregătiți-vă bine pentru absolvirea ultimei clase de liceu și luarea examenului de maturitate!

LIVIU CIOBANU, DEVA. Același răspuns de mai sus: adresați-vă secretariatului institutului. Adresa — cînd vă va veni rîndul.

NELU STANCIU, BACĂU. Sinteti de părere că televiziunea a greșit luînd hotărîrea să nu mai transmită simultan aspecte de la diferite competiții fotbalistice. Personal nu sînt de aceeași părere cu dv., întrucît practica a dovedit că, urmîrind mai multe meciuri în același timp, nu urmăriți bine nici unul; în plus, cum nimeni nu poate prevedea în ce moment al partidei se va petrece o fază mai interesantă și, mai ales, cînd se vor marca mult așteptatele goluri — tocmai trecerea de la o transmisie la alta îi vîduvește pe telespectatori de părțile cele mai pasionante ale spectacolului fotbalistic. Dar asta neîfiind și părerea dv., e bine să vă susțineți punctul de vedere printr-o scrisoare adresată direct Studioului de televiziune.

ION, DINU, BUCUREȘTI. Nu intenționăm să publicăm rubrica de prestigiatie, iluzionism etc.

C. STANCU, BUCUREȘTI. Nu am aflat nimic despre arborile pe care cresc lalele. Dar — cine știe! — prin munca unor horticultori foarte pricepuți poate că e posibil și așa ceva! Propunerile dv. ni se par interesante și le-am notat, urmînd să ținem seama de ele cînd vom discuta înnoirile pe care le vom aduce revistei în anul 1966.

MIHNEA OPREA, BUCUREȘTI. Sirenele din mitologia greco-romană, ca și zînele din basmele noastre (ca și Lorelei din poezia lui Heine) sînt ființe fabuloase, create de fantezia marelui creator de literatură care este poporul, intrate apoi și în patrimoniul literaturii culte din toate epocile.

V. SILVIAN

CITITORI,

Ce v-a plăcut mai mult sau ce vi s-a părut mai interesant în revista noastră în anul ce se încheie?

Ce ați dori să citiți în paginile „Flacărilor” în noul an?

Ce rubrici noi v-ar interesa?

Dorînd să aducem în continuare îmbunătățiri conținutului și prezentării rediectei noastre, vă rugăm să ne trimiteți răspunsurile, conținînd aprecierile și sugestiile dv., pînă la data de 5 decembrie a. c.

LYON- GRENOBLE

(Urmare din pag. 13)

și indiene, fluvii europene și africane suferă aici amenajări de teren și sînt înzestrate cu construcții hidro-energetice bazate pe cele mai ingenioase soluții. Neyercip execută comenzi în orice parte a lumii și lucrează cu aparatul cel mai modern.

În timp ce în această hală curge fără întrerupere un întreg rîu, într-o altă clădire, zece mașini electronice fac să curgă un fluviu de benzi de hîrtie cu cele mai complicate calcule. Acum am înțeles de ce experimentarea mareelor se face aici, la peste 600 km de țărmul Atlanticului.

Pentru omul de pe stradă preocuparea cea mai importantă o constituie însă pregătirea pentru Olimpiada de iarnă din 1967, ce se va desfășura în Grenoble și împrejurimi.

Amenajările și construcțiile sînt în toi, fondurile se obțin greu, dar pînă la urmă prestigiul regiunii primează. Așadar, mîine în zori spre Chamrousse, una din stațiunile ce vor fi rezervate Jocurilor Olimpice.

Ziua e însoțită, șoseaua e admirabilă și valea rîului Sonnant e bogată în păduri verzi și răcoroase. De la Uriage, stațiune cu ape termale descoperite încă de romani, urc la Recoign și de acolo, după două ore, cobor la telefericul din Chamrousse, la o înălțime de 1.800 m. Jur împrejur clădiri noi, hoteluri elegante de o construcție foarte originală, în culori vii ce se încadrează cromatic albului orbitor al zăpezii și verdelui aprins al pădurilor de brazi. Soarele e strălucitor și zăpada pufoasă. Un teleferic elegant, cu cabine roșii, urcă pînă la 2.252 m, de unde poți vedea valea Romanche, masivele Chartreuse și Vercors. Pîrțile sînt lungi și fără obstacole, potrivite se pare pentru concursurile de schi. Grenoblezii pot fi mîndri de frumusețea regiunii și a stațiunilor ei de odihnă și sport.

În cursul după-amiezii am avut o întîlnire cu prof. Gzell, directorul Institutului de fonetică, specializat în studierea și aplicarea metodelor audiovizuale în învățarea limbii franceze, care a vizitat și țara noastră. M-a primit cu afecțiune și mi-a vorbit cu plăcere despre activitatea

institutului. Studenții sînt cu toții străini: africani, japonezi, suedezi, germani. Aparatura de care dispune institutul e modernă. Metoda e foarte ingenioasă și eficientă, iar rezultatele ei sînt evidente la acești tineri care au început studiul abia de trei luni, dar am avut impresia că însușirea lexicului se face în detrimentul gramaticii și a ortografiei. E adevărat — a recunoscut profesorul — dar nu uitați că scopul acestor cursuri intensive este de a face din tinerii sosiți în Franța fără nici un fel de cunoștințe de limbă franceză, studenți capabili să asiste la cursuri de la începutul anului școlar. Lacunele la care v-ați referit pot fi recuperate pe parcurs, principalul e însă că studenții străini nu mai pierd un întreg an, ca în trecut.

După ce am vizitat și noua Facultate de științe a Universității din Grenoble, am ajuns la concluzia că — spre deosebire de alte orașe franceze de provincie, aflate într-o stare de stagnare — Grenoble, oraș pe care mi-l închipuim preocupat doar de propaganda turistică, se află în plină expansiune economică, contribuind la echiparea științifică și industrială a Franței la nivelul cerințelor deceniului șapte al secolului nostru.

MICROFOILETON

CONVERSAȚII DE NOAPTE ȘI DE ZI

Ora două noaptea. Tipenie de om pe stradă. Într-o vitrină Aprozar, câteva mere moțate plictisite, căscînd îndelung.

— Nu înțeleg nimic — sparse unul tăcerea. De ce tocmai pe noi, cele mai frumoase exemplare, tipul ideal de mere, ne lasă să putrezim aici?

— Ai dreptate. E un nonsens — răspunse un măr domnesc.

— Parcă nouă, cartofilor, nu ni se întîmplă același lucru? Cu cît sîntem mai sănătoși, mai bine uscați, cu atît avem mai multe șanse să fim așezați frumos într-o ladă și expuși pentru tot restul vieții în spatele acestei mari ferestre. Dacă am fi moi și pu-treziiți, am avea o soartă mai bună. Ah! Cînd mă gîndesc ce bine mi-ar sta grăjit, pai, lîngă o friptură la grătar!...

Din magazinul de alături, din altă vitrină luxoasă, un pardesiu raglan cu nasturi de piele, interveni în discuție:

— Sîtmate legume și fructe constituite într-un for alcătuit pe criterii aristocratice (împotriva cărora protestez, soarta mea e mai ciudată ca a voastră. Sînt un singuratic. Unicul exemplar. N-am cu cine să schimb o vorbă. Nu cunosc particularitățile dialectale ale colegilor mei de 700 și 800 lei. Un tînar m-a privit astăzi cu admirație, a intrat în magazin, l-am văzut apoi scriind ceva în condica de reclamații și s'gessit. De ce sînt expus tuturor comentariilor nu înțeleg. În fond, ce vină am eu dacă sînt un solitar?

— Și eu — replică o pălărie foarte elegantă — n-o să stau niciodată pe capul nimănui, tocmai pentru că sînt frumoasă. E paradoxal, nu e așa?

Răspunsul nu l-am auzit, dar a doua zi pe la ora 9 m-am dus la magazinul „Vicitoria”. În vitrine, un pardesiu elegant, raglan, două trenciuri de culoare închisă, de toamnă, cu cordon și o tăietură modernă. Am alergat într-un suflut la etajul 2.

— Vă rog, un trenca ca acela expus în vitrină!

Vînzătorul mă fixă ciudat, avînd aerul că nu înțelege nimic.

— Cum exact?

— Da, exact ca acela din vitrină. Aveți expuse două, de culori diferite.

— Ați văzut dumneavoastră așa ceva?

Am rămas perplex. Unul din noi doi precis visează ori are halucinații.

— Veniți pînă jos, să vedeți.

— Ce să vîm, tovarășe! Știu eu ce marfă am în magazin. Nici pomeneală!

Mi-am dat seama că vînzătorul nu mai văzuse de multă vreme vitrinele magazinului. Poate că nu le-a văzut niciodată. O fi existînd un responsabil cu aranjarea vitrinelor care n-are nici o legătură cu cel de pe la raioane. Lucrează omul de unul singur. O fi luat și premiul la concursul de vitrine. Ce nu face omul ca să se evidențieze? Că ciudatele conversații nocturne nu pot fi auzite de nimeni, e lesne de înțeles. Dar nici cele din timpul dimineții!

Noroc că responsabilul magazinului nu este un funcționar model. Ar risca să fie pus într-o vitrină și să rămîna acolo toată viața.

C. N. CONSTANTINIU

CITITORII CĂTRE CITITORI

Următorii cititori doresc să corespondeze: Filip Eugen, mîner, Vulcan, căsuța poștală 21, reg. Hunedoara; ilustrate; Mihai Florea, I.C.H. Corbeni, bl. 15, ap. 2, m. Curtea de Argeș; sport, ilustrate; Elena Tăroiu, elevă, Constanța, str. Ion Roată 72; ilustrate; Dumitru Bușa, muncitor, Reșița, bl. „23 August”, et. II, ap. 205; ilustrate; Dorica Anton, muncitoare, Suceava, cartierul Burdujeni, str. Unirii 4; cinema, ilustrate; Fevronia Stache, metodistă, Biblioteca raională Aiud, reg. Cluj; artă, ilustrate; Anton Mihai, Școala profesională, Iași, str. 13 Decembrie 17; ilustrate; Ion Lazăr, Marin Ștefan și Ilie Bălăceanu, muncitori, Reșița, bl. „23 August”, ap. 107; ilustrate; Lidia Ștefănescu, elevă, Buzău, str. Ciochinescu 21; ilustrate; Monica Vladu, elevă, București, șoseaua Oltenitei 348, m. N. Bălcescu; literatură, cinema, ilustrate; Liliana Cazacu, elevă, com. Bujor, reg. Galați; teme diverse; Mioara Rusca, elevă, Rm. Sărat, str. Ștefan cel Mare 14; cinema, ilustrate; Marilena Coșmescu, elevă, Pitești, bulevardul Republicii Socialiste România nr. 16; ilustrate; Viky Enculescu, tehnician, Hunedoara, bd. Corvin 11, bl. C.H. 1, ap. 94, et. 9; teme diverse, ilustrate; Florica Constantin, București, str. Castorului 38, m. 23 August; ilustrate; Viorica Silaghy, asistentă farmacie, Satu-Mare, str. Fabricii 50; ilustrate; Viorica Lipovan, elevă, Sînnicolaul Mare, str. S. Bărnăuș 38; ilustrate; Liviu Mitache, elev, liceul din Măcin; ilustrate; Maria Anghel, studentă, Tg. Mureș, str. T. Vladimirescu 107; literatură, cinema, ilustrate; Olga Mededeț, Școala tehnică de proiectanți Craiova 1, str. Bucovăț 111; ilustrate; Vasile Paniu, lăcătuș, Constanța, str. Panait Moșoiu 16; ilustrate; Alex. Ciobotaru, tehnician, Cimpina, căsuța poștală 25; ilustrate;

Cristian Grigorescu, muncitor-constructor, Cimpina, Calea Doftanei 18; ilustrate; Grigore Mosea, elev, Ocna Mureșului, bl. III, sc. 1, et. I, ap. 9; istorie, geografie, cinema; Camelia Mateescu, Nuța Moise și Silvia Pește, elev, Buzău, str. N. Bălcescu 50; filatelie, cinema, muzică; Vasile Croicu, factor poștal, Tg. Jiu, str. Mehedintzi 8; teme diverse; Nicolae Drăguț, elev, Constanța, str. Călărăși 19; istorie, sport, ilustrate; Doina Budușan, învățătoare, com. Livada, m. Gherla; ilustrate; Ion Neagu, lăcătuș-mecanic, com. Cimpini, m. Mizil; literatură, ilustrate; Tasula Toma, textilistă, Brăila, str. Ștefan Cheorghiu 19; ilustrate; Georgeta Diaconu, operator-chimist, Brăila, str. Victoriei 9; teme diverse, ilustrate; Minodora Bejan, profesoară, Sanatoriul de copii Govora, m. Rm. Vilcea; literatură, ilustrate; Marian Ebyr, de-senator, Hunedoara, bl. C.M. 1, ap. 90; ilustrate; Georgeta Drăgușin, elevă, Băicoi, m. Cimpina, str. Luminii 4; ilustrate; Nicolae Voica și Romulus Stănilă, Cimpina, str. I Mai 3; sport, ilustrate; Estera Crețu, elevă, Reșița, cartierul Lunca, str. Birzavei, bl. 5, sc. 1, ap. 10; ilustrate; Miu Stoica, lăcătuș-mecanic, Brăila 6, str. Mihai Bravu 29; muzică, cinema, ilustrate; Viorica Brău, elevă, Galați, str. Grădina Sechei 57; literatură; Viorica Brău, elev, Pitești, str. Victoriei 24; muzică, ilustrate; Delia Filip, studentă, Timișoara, Complexul studențesc, bl. 6; literatură, muzică, sport; Florica Sorescu, contabilă, Sibiu, str. Urziceni 20, ap. 8; cinema, ilustrate; Nicolae Piele, elev, com. Sîntana, m. Chișineu-Criș, str. V. Babeș 2, reg. Crișana; ilustrate; Elena Cristea, elevă, Brăila, str. Hipodrom 176; cinema, ilustrate; Mircea Ionescu, student, Timișoara, Complexul studențesc 2, str. Mihai Viteazul

1; ilustrate; Coca Balaban, funcționară, Brăila, str. Hăpites 17 (intrarea prin Cojocari); literatură, ilustrate; Dorina Iorgovan, elevă, Sînnicolaul Mare, str. Petre Maior 1; ilustrate; Teodor Ursu, elev, Mediaș, str. Abatorului 11; ilustrate; Ionel Eremia, student, București 4, str. Emil Bîrlădeanu 16; teme tehnice, filatelie, ilustrate; Stela Calciu, soră medicală, Focșani, str. Ceahlău 4; teme diverse, ilustrate; Tudorița Stoian, elevă, com. Băneasa, reg. Dobrogea; ilustrate; Elena Bălă, elevă, București 1, str. General Florescu 13, m. Tudor Vladimirescu; ilustrate; Gh. Ungureanu, elev, Roman, cartierul Cordun 277; cinema, ilustrate; Sveti Ivanovici, elev, Tg. Neamț, str. Viitorului 6; filatelie, ilustrate; Adrian Bărovanu, strungar, Reșița, str. G. Enescu 2, bl. F, sc. 1, ap. 1; teme diverse; Carmen Rosmerița, elevă, Tg. Neamț, str. Fierari 7; teatru, muzică, cinema; Ion Scarlat, funcționar, București, str. Vigoni 2, bl. 8, sc. E 5, et. 3, ap. 143, m. N. Bălcescu; cinema, teatru, ilustrate; Victor Vergu, elev, Iași, str. Socola 8, m. B, et. 2, ap. 2; ilustrate; Mircea Popa, student, Bacău, căminul studențesc, Calea Mărășești 159; ilustrate; Nelu Rădoi, tehnician, Tg. Jiu, str. 8 Mai 17; teme diverse, ilustrate; Pedy Janzer, strungar, Reșița, bl. „23 August”, camera 301; cinema, sport, ilustrate; Ileana Sebastian, frezor, Reșița, bl. „23 August”, cam. 328; muzică, ilustrate; Ion Soșu, Hunedoara, bd. Corvin, bl. C.M. 1, ap. 85; teme diverse, ilustrate; Mircea Vlădoi, Rm. Vilcea, str. Lenin 357; teme diverse, ilustrate; Simion Munteanu, Hunedoara, str. Gazometru, bl. 1, ap. 8; sport, cinema, ilustrate; Neti Stănescu, soră medicală, București, str. Alecu Russo 11, m. 1 Mai; teme diverse, ilus-

trate; Cristian Arginteanu, student, Iași, str. Cuza Vodă 29; sport, muzică, cinema; Alex. Vrînceanu, profesor, com. Bogza, m. Rm. Sărat; teme diverse, ilustrate; Jeana Șuicu, elevă, com. Olteni, m. Videle, reg. București; teme diverse; Gh. Tudorache, mecanic la I.R.C.U.G., București, șos. Giurgiuului 309; ilustrate; Mariana Barbu și Liliana Rogojină, elev, București, str. Ion Neculce 15, m. Grivița roșie; cinema, ilustrate; Jenica Pall, elevă, Galați, str. Trei Ierarhi, 20-28; ilustrate; Valeria Albuț, elevă, Săvinești, vila 60, ap. 3, m. Piatra-Neamț; ilustrate; Ion Șisman, elev, Moreni, str. V. I. Lenin 115, m. Cîmpina; sport, ilustrate; Sandu Cucu, Hunedoara, C.M. 3, ap. 64, et. 6 (blocul Turn); muzică, cinema, ilustrate; Nelu Jianu, muncitor-textilist, Uzinele textile Păulești, reg. Ploiești; ilustrate; Mioara Popescu, funcționară, Tulcea, str. 23 August 95; ilustrate; Edita Kelemen, elevă, Cluj, str. Decebal 12-14, ap. 21, sc. II; cinema; Marcel Bucur, elev, Buzău, str. Aluniș 3; ilustrate; Viorica Roca, învățătoare, Piatra-Neamț, str. Ivănuș 72; teatru, ilustrate; C-tin Tărnăceanu și Gh. Tănase, elevi, Școala tehnică Iași, str. N. Bălcescu 15, bl. N, ap. 13, sc. B (cartierul Aurora); ilustrate; Felicia Georgescu, București, str. Vigoni 2, bl. 8, sc. E 5, et. 3, ap. 143, m. N. Bălcescu; cinema, ilustrate; Titi Constantin și Gigi Cordescu, operatori-chimiști, orașul Georgehe Cheorghiu-Dej, bd. Republicii, bl. I, sc. III, et. 2, ap. 35; istorie, ilustrate; Gigi Guduleasa, macaragiu, Iași, str. Primăverii, bl. 13, sc. C, et. 2, ap. 1; ilustrate; C-tin Covaliu, Uzina de preparare Teliuc, m. Hunedoara; teme diverse, ilustrate; C-tin Ionită, tehnician, București, str. Polonă 4, m. 1 Mai; cinema, muzică, teatru, ilustrate; Petre Falcos, com. Chirnogeni, reg. Dobrogea; filatelie, ilustrate.

cadran

INTERNATIONAL

Vara lui 1959. W. Churchill a venit să-și petreacă vacanța plictind la Gardone, una din localitățile situate în apropierea locurilor unde se știe că au fost scufundate părți din arhiva mussoliniană.

VIJELIILE DIN N.A.T.O.

„Vijeliile de toamnă în cadrul N.A.T.O.“. Sub acest titlu Kurt Becker publică în ziarul vest-german „Die Welt“ un articol care începe astfel: „După o lege nescrișă, toamna este anotimpul adevărilor dure în alianța occidentală... Până la conferința anuală a miniștrilor de externe și a miniștrilor apărării (din țările N.A.T.O.), care vor avea loc în decembrie la Paris, se vor strînge din nou norii de furtună în jurul vechii dar nesoluționate probleme a decalajului de forță ce există între țările atomice și cele neatomice ale alianței“.

„Vijeliile“ la care se referă Becker au căpătat într-adevăr un caracter periodic, reflectând contradicțiile din cadrul N.A.T.O., dar nu au fost niciodată pînă acum atât de profunde și de complexe. În ultimii ani, Statele Unite au încercat să rezolve prin intermediul faimosului proiect al forțelor nucleare multilaterale (FNM) problema „decalajului“ despre care scrie „Die Welt“. Dar cuvîntul folosit nu poate ascunde esența problemei: este vorba de a împăca cerința Germaniei occidentale de a i se deschide accesul la armele nucleare, cu rezistența firească pe care o opun acestui proiect primejdios popoarele iubitoare de pace și chiar, în grade diferite, o bună parte din țările N.A.T.O. Problema s-a dovedit însă irezolvabilă. Franța a respins categoric acest proiect și nu demult, în revista pariziană „Politique Étrangère“ a apărut un articol mult comentat în care se recomandă excluderea Bonn-ului și a Germaniei în ansamblu de la orice „responsabilitate atomică proprie“. Presa americană a susținut că articolul exprimă vederile celor mai înalte cercuri oficiale franceze.

Dar „cazul francez“ era oricum cunoscut și crease și pînă aci destulă bătaie de cap la Washington și la Bonn. Noutatea atlantică a toamnei o constituie poziția Angliei. Ministrul de externe laborist Stewart, aflat la New York cu prilejul sesiunii O.N.U., s-a pronunțat în cadrul unei conferințe de presă pentru reexaminarea proiectului american al forțelor nucleare multilaterale, ca și al celui englez al forțelor nucleare atlantice, dacă în felul acesta se va netezi calea în vederea încheierii unui acord în problema dezarmării. Declarația a stîmrit senzație, pentru că Stewart a spus nu numai „reexaminare“, dar s-a referit și la posibilitatea abandonării menționate proiecte.

La Bonn declarația lui Stewart a stîmrit neliniște și o cerere imediată de explicații adresată Londrei. Corespondentul din Bonn al agenției UPI este informat că Erhard, cu prilejul apropiatei

sale vizite în S.U.A., va continua să ceară pentru R. F. Germană „o corespondență atomică înaintea oricărui acord de dezarmare“.

Pe de altă parte, în ultima vreme se accentuează tendințele neutraliste în rîndurile țării mici din N.A.T.O. Semnificativă este, în această privință, declarația lui John Lyng, ministrul de externe al noului guvern norvegian, care a spus că există argumente foarte serioase pentru ca țara sa să părăsească N.A.T.O. în 1969.

În fața adîncirii contradicțiilor din N.A.T.O., la Washington nu există unanimitate de păreri. În cercurile influente americane se manifestă cel puțin două curente: unul se pronunță pentru înfăptuirea cu orice preț a proiectului FNM, deci pentru o satisfacție dată cercurilor Bonn-ului. Acest punct de vedere a fost exprimat nu demult de George Ball, subsecretar la Departamentul de Stat. Alt curent caută soluții de compromis și una dintre ele ar fi propunerea cu privire la crearea unui așa-zis „comitet restrîns“ în cadrul N.A.T.O. care să discute despre „planificarea nucleară“. Ar fi, se spune în unele cercuri din Washington „o poziție de repliere în cazul în care proiectul FNM ar fi abandonat“. „Poziția de repliere“ nu a cucerit pînă acum sprijinul nimănui. Bonn-ul o consideră insuficientă față de FNM, iar Parisul o respinge ca acordînd totuși prea mult Bonn-ului.

În N.A.T.O., „vijeliile“ continuă pe terenul cursei înarmărilor.

A. CERNEA

„COMOARA“ DE LA PREDAPPPIO

Poliția secretă engleză este aceea care ar fi furnizat ziarului Daily Telegraph informația referitoare la comoara de la Predappio, și care a stîmrit astfel o mare agitație în Italia și nu numai în Italia. Ce se află în mica localitate Predappio? Și ce caută Scotland Yard-ul acolo? De ce au venit aici reporterii și fotografi de la toate marile ziare și reviste din Europa occidentală și din America? De ce au fost căutați și intervievați zeci de martori ai evenimentelor petrecute la Milano și în alte localități din apropierea frontierei italo-elvețiene în anii 1943 și 1944?

Pînă acum n-a ieșit nimic concret la iveală. Doar presupuneri. Unii pretind a ști că „lădița“ îngropată la Predappio sau undeva în regiune ar conține tezaurul personal al lui Mussolini, inclusiv un „suvenir“ din Etiopia, o coroană din aur masiv cu 1 000 (după alte versiuni, 2 000) de diamante. Alții

ni a lansat în săptămînalul ilustrat Epoca versiunea corespondenței secrete dintre Mussolini și Churchill.

De fapt, fiecare din ipotezele avansate exprimă interese și scopuri încă greu de desprins din proza produsă în jurul „comorii Duceului“.

În orice caz, în timp ce presa suprasolicită curiozitatea publicului, poliția din Roma și din Milano se pregătesc pentru noi cercetări. Mijloacele cele mai moderne de detectare sînt gata să asigure italienilor înfîntarea eventualei descoperiri. Împotriva Scotland-Yard-ului, de pildă.

Gabriele DOLGU

PREA MULTE FESTIVALURI?

Festivalurile internaționale care cuprind aria aproape a tuturor artelor suportă în ultimii ani focul concentric al nemulțumirilor. Sînt aceste festivaluri prea numeroase? Sau amenințate de conformism și mediocritate? Și una, și alta, ba câteodată chiar amîndouă defecțiunile trăiesc în simbioză — argumentează nemulțumii. La adunarea generală a Federației internaționale a asociațiilor producătorilor de filme (Stockholm — octombrie 1965) s-a protestat într-un comunicat împotriva numărului prea mare de înfîntări internaționale. Argumentul: organizarea festivalurilor competitive cu filme inedite și în același timp demne de a participa la confruntări mondiale, devine pe an ce trece mai dificilă. În sprijinul acestei aserțiuni au fost invocate rațiuni financiare. Producătorii de filme au cerut la Stockholm ori limitarea festivalurilor, ori suprimarea unora dintre ele, ori specializarea lor. Au fost și glasuri care au precizat că numărul acestor confruntări să fie de patru, după zone geografice: în Asia, America de Sud, Europa orientală și Europa occidentală. Această propunere va fi însă extrem de greu acceptabilă, fie chiar numai fiind seama de dreptul oricărei cinematografii naționale — drept inalienabil — de a organiza un atare festival.

Atacurile de acest gen nu se limitează numai la sfera filmului. Unii croniciari ai publicațiilor occidentale și-au exprimat nemulțumirea față de cel de-al XXVIII-lea Festival internațional de muzică contemporană de la Veneția. În 173 de ani de tradiție muzicală, aici, la Veneția, au cunoscut laurii succesului sau otrava decepției Cimarosa, Rossini, Bellini, Verdi etc. Cei mai mari compozitori ai secolului nostru au poșosit în orașul de pe lagună să-și prezinte opere care au rămas celebre: Stravinski, Prokofiev, Britten, Nono etc. „...De cîtiva ani Veneția nu mai este culmea unde cei mari veneau, înainte de război, să caute consacrară — e de părere cronicarul săptămînalului „Le Nouvel Observateur“. Cauza să fie acea confuzie de valori, iritația pe care o manifestă fer-

venții neoclasicismului împotriva experimentelor și căutărilor moderne — cum scrie M. Fleuret — sau jena financiară, subțirirea subvențiilor care se acordă pentru organizarea festivalului, așa cum se poate citi printre rînduri?

Bienala de la Veneția, inițiată în 1895, a fost de asemenea prima înfîntare internațională în care pictura și sculptura au părăsit saloanele naționale și au pășit pe arena confruntărilor internaționale. După cel de-al doilea război mondial moda bienalelor a proliferat, diverse orașe făcînd oficiul de gazdă: Tokio, Alexandria, Teheran etc. În 1955 ia ființă Bienala de la Sao Paulo (Brazilia) a doua ca importanță, pentru artele plastice, după Veneția. Diverse premii — Guggenheim, Carnegie — sînt și ele de fapt confruntări internaționale. Dar nu vom cunoaște mare lucru despre arta mondială dacă ne vom mulțumi numai cu bienale, e de părere Michel Ragon de la săptămînalul parizian „Arts“. Selecționările se fac mai ales în funcție de premii și în ultima vreme există tendința să se consacre nu talente ci... mode. Veneția: pop art-ul (Rauschenberg), Sao Paulo: op art-ul (V. Rely).

Oricîte nemulțumiri ar stîmni numărul sau tendințele care animă confruntările internaționale în domeniul artei, aceste confruntări rămîn utile și, ca niște sensibile seismografe, înregistrează căutări care nu pot fi ignorate, chiar dacă desuetudinea își va așterne praful peste multe lucrări.

I. CORIBAN

ZECI DE MII DE ADMIRATORI

Ansamblul folcloric „Perinița“ a cucerit, cu prilejul recentului turneu de aproape șapte săptămîni în Brazilia, admirația a zeci de mii de admiratori. Directorul ansamblului, compozitorul Nicolae Patrîchi, ne-a vorbit despre entuziasmul cu care spectatorii au înfîmînat prețindeni pe artiștii români, despre succesul deosebit al întregului program și în special al „Cioicriței“ sau al dansului „Călușul“. Peste reprezentațiile planificate, organizatorii au fost nevoiți, la insistențele publicului, să programeze noi spectacole pe terenurile de sport care aveau o capacitate mai mare. Așa s-a înfîmîplat și la Santos, orașul lui Pele, unde municipalitatea a acordat ansamblului un frumos trofeu. Vizitîndu-l la stadionul din Santos pe membrii clubului și asistînd la un antrenament în care celebrul jucător Pele a excelat ca totdeauna, artiștii români au legat trănice prietenii cu sportivii brazilieni. Pele s-a interesat îndeaproape de fotbalul românesc, trimițînd sportivilor români cu acest prilej un călduros salut.

Cu siguranță, zecile de mii de spectatori care i-au aplaudat frenetic pe cîntăreții și dansatorii români în Brazilia nu-i vor uita ușor.

Sandru NAUMESCU

O înfîntare a ansamblului folcloric „Perinița“ cu sportivii clubului Santos și un autograf al celebrului jucător Pele, acordat directorului ansamblului, compozitorul Nicolae Patrîchi.

RETRACTĂRI CONGOLEZE

Trecuseră doar câteva zile de la lovitura de teatru din Leopoldville care a pus capăt guvernării lui Chombe în Congo, când președintele Kasavubu, satisfăcut de rezultatul manevrelor sale, a plecat la Accra, pentru a participa la conferința la nivel înalt a Organizației Uniunii Africane (O.U.A.). Kasavubu era cu atât mai satisfăcut, cu cât avea să vorbească în numele unei re-

Schiingulrea și uciderea patrioților — amuzamentul mercenarilor.

publici congoleze în situația de a ieși din izolarea ei africană, ca urmare a faptului că fusese înlăturat omul pe care majoritatea liderilor din țările Africii refuzau să-l primească în rîndurile lor, văzînd în el nu numai pe unul din principalii vinovați de asasinarea lui Lumumba, ci și pe cel ce a recurs la mercenari albi, rasiști, pentru a ajunge la putere într-o țară „neagră”, cu prețul unui adevărat război împotriva compatrioților săi.

Deci nu întîmplător, în cuvîntarea rostită la Accra, Kasavubu a declarat că va renunța la mercenari, pe care i-a calificat drept o „ipotecă apăsătoare”, moștenită de la secesiunea katangheză și cel ce o pusea la cale.

Ținînd seama că problema mercenarilor din Congo a figurat adesea în diferite documente ale O.U.A., declarația lui Kasavubu s-a bucurat de o primire favorabilă la Accra. Dar nu și în propria-i țară. Președintele nu apucase încă să se întorcă la Leopoldville, cînd noul său prim-ministru, Evariste Kimba (katanghez și el), a dezmințit printr-o declarație afirmațiile făcute de șeful statului, subliniînd că guvernul său nu intenționează să dispună evacuarea trupelor de mercenari. Declarația premierului a fost întărită a doua zi prin alta, făcută de comandantul șef al armatei congoleze, generalul Mobutu, într-un interviu acordat agenției France Presse. „Nu se pune problema — a spus el — ca guvernul să se despartă de cei o mie de mercenari care sîrvesc în rîndurile armatei naționale, cel puțin în circumstanțele actuale” (aceste „circumstanțe” fiind situația în care faimoasa armată „națională” a lui Mobutu nu poate face față, fără ajutorul mercenarilor, presiunilor crescînde ale forțelor patriotice). Mobutu a ținut de altfel să precizeze că majoritatea mercenarilor sînt întim legați de însăși structura armatei congoleze și au fost „angajați în mod oficial” de guvernul congolez. Ca exemplu a fost pomenit maiorul sud-african Purren (alb, firește), fostul șef al aviației katangheze (pe vremea secesiunii), însărcinat acum un an, de către autoritățile din Leopoldville, să reorganizeze forțele aeriene congoleze.

Confuziei create prin aceste declarații contradictorii le-a pus capăt tot Kasavubu, cîrînd după întoarcerea sa de la Accra. În cadrul unei conferințe de presă — prima după patru ani — el

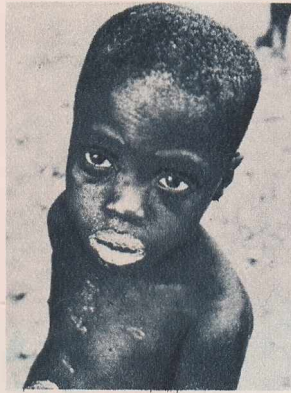
a spus că măsurile ce se vor lua împotriva mercenarilor nu privesc pe „militarii angajați drept cadre regulate în armata națională, sub formă de asistenți tehnici”. El a făcut o clară distincție între aceștia din urmă (de remarcat că ei reprezintă covârșitoarea majoritate a mercenarilor) și cei denumiți de el „vagabonzi”, care urmează să fie expulzați. „Observatorii din Leopoldville — notează corespondentul ziarului britanic Daily Telegraph — au considerat că această declarație, intenționat vagă, indică dorința președintelui de a menține ajutorul mercenarilor, fără să-și retracteze fățiș promisiunile că va scăpa de ei, făcute la Accra”.

A. STANCIU

DOUĂ TREIMI...

Undeva, în Africa, dintr-un autocamion se descarcă saci de făină. Ca totdeauna, în asemenea ocazii o oarecare cantitate se răspîndește pe jos. Copii purtînd pecetea vizibilă a inaniției și rahitismului se reped și duc la gură pulberea albă nedevinită încă pline. Iar un fotoreporter prezent apasă pe declanșatorul aparatului de fotografiat. Și iată intruchiparea vie și zguduitoare a foametei...

Potrivit datelor cuprinse în anuarul Organizației Națiunilor Unite pentru Agricultură și Alimentație (F.A.O.) — organism care-și va ține între 20 și 22 noiembrie conferința generală la Roma — două treimi din populația globului suferă încă din cauza foametei. Majoritatea acestei două treimi o formează sutele de milioane de locuitori ai unei întregi serii de țări în curs de dezvoltare. Cum se poate acționa pentru rezolvarea acestei serioase probleme cu implicații de ordin economic, social și politic? Desigur, nu prin asemenea paleative, cum ar fi, spre pildă, așa-numitele ajutoare. „Pe baza rezultatelor studiilor F.A.O. — arată directorul general al Organizației, dr. Sen — rezolvare

alimentare totale ale țărilor în curs de dezvoltare vor trebui să fie multiple de patru ori în viitorii 35 de ani, dacă se va urmări ca acestor țări să li se dea o alimentație cel puțin adecvată...”

Un program la a cărui înfăptuire trebuie să-și aducă însă aportul nu numai F.A.O...

CONCURENȚĂ NELOIALĂ

„E un domeniu în care nu poți să lucrezi decît cu cuțitul pe masă”. Aceasta e opinia domnului Helmut Kindler, fostul redactor-șef al săptămînalului ilustrat vest-german „Revue”, despre

În aceste zile se află într-o vizită oficială în Austria, la invitația guvernului austriac, președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România, Ion Gheorghe Maurer, însoțit de ministrul afacerilor externe, Corneliu Mănescu, de ministrul comerțului exterior, Gheorghe Cloară, și alte persoane oficiale. În fotografia, aspect de la primirea, la palatul Hofburg, a președintelui Consiliului de Miniștri al țării noastre de către cancelarul Austriei, Josef Klaus.

meseria pe care a făcut-o pînă de curînd.

În general, evenimentele par să-i dea dreptate. În 1955 apăreau în R. F. Germană 12 reviste ilustrate. Era pe vremea cînd, după expresia publicației americane „Time”, „între ele se desfășura un veritabil concurs permanent de strip-tease, cîștigătoare fiind considerată aceea care oferea poza celei mai dezbrăcate frăulein”. Astăzi nu au mai rămas decît cinci asemenea săptămînale, celelalte pierînd ca victime ale unei concurențe care nu cunoaște nici mila, nici scrupulele.

În particular, dl. Kindler nu prea este îndrituit să se plîngă. Pe timpul cînd conducea „Revue”, el a recurs la mijloace nu tocmai-tocmai cavaleresti. În martie anul acesta, a publicat un interviu politic extrem de interesant, care conținea revelații de-a dreptul senzaționale. Rivali săi i-au descoperit însă unicul cusur de care suferea: era pe de-a întregul fictiv.

Cîteva luni mai tîrziu, aflînd că „Der Stern” urmează să prezinte un reportaj fotografic despre dezvoltarea intrauterină a embrionului uman, aceeași „Revue”, pentru a i-o lua înainte lui „Der Stern”, a recurs la o serie de trucuri și montaje, folosînd un foetus conservat în alcool, pe care l-a prezentat drept viu. „Der Stern” a aflat însă cum stau lucrurile și și-a demascat necruțător confratele.

La ora aceasta, „Revue”, al cărui tiraj a scăzut considerabil, apare în calitate de rudă săracă a altui săptămînal ilustrat, „Quick”, ai cărui patroni i-au preluat majoritatea acțiunilor. O altă revistă, „Bravo”, a încetat și ea să mai ducă o existență independentă, fiind cumpărată de Axel Springer, cel mai mare magnat al presei cotidiene din R. F. Germană, care se pare că a încheiat și o convenție secretă cu „Quick”.

Vestea a stîrmit panică. Metodele lui Springer de a-și lichida concurenții sînt atât de neiertătoare, încît „Time”, citînd pe directorul unei publicații vest-germane scrie că „întrearea acestui dictator al cuvîntului tipărit în arena periodicelor ilustrate constituie un pericol pentru democrație”.

N. AURELIU

MOTIVUL

Săptămîna aceasta în Anglia a început să se vorbească din nou despre eventualitatea unor alegeri generale. Totul a pornit de la omisiunea — mai mult decît semnificativă — a naționalizării industriei oțelului din programul prezentat de guvern la deschiderea sesiunii.

Un grup de deputați laburiști de stînga, în frunte cu Michael Foot, l-au întrebât pe premierul Wilson, în cadrul unei ședințe închise: „Cum se explică acest lucru?” Wilson a răspuns: „Cum ne vom întări poziția vom reintroduce această revendicare”. Așadar s-ar părea la prima vedere că guvernul laburist nu vrea să organizeze vreo dezbateri în problema naționalizării industriei oțelului din cauză că nu are siguranța obținerii aprobării ei în condițiile unei precare majorități. Numai că aripa de stînga nu s-a declarat mulțumită cu această explicație. Oare dacă este vorba de întărirea poziției, ce altă cale există decît noi alegeri? Dacă se vor face noi alegeri, un capitol principal al programului electoral laburist nu poate să fie decît naționalizarea industriei oțelului. A o escamota acum — s-au întrebât acești deputați — nu înseamnă că

în loc de întărirea pozițiilor se pregătește tocmai slăbirea lor?

Fuînd cuvîntul deschis în Parlament, deputatul laburist Michael Foot a lăsat să se înțeleagă că substratul omisiunii este altul. El a citat unele relații ale corespondentului parlamentar al ziarului „Times”, în care se sugerează că omisiunea se datorește unei înțelegeri secrete de facto între conducerea laburistă și cea liberală, în cadrul căreia guvernul are asigurate în sprijinul său 9 voturi liberale în schimbul omiterii naționalizării industriei oțelului din programul său.

Michael Foot aprecia o asemenea tranzacție drept „periculoasă”, întrucît votanții care sprijină naționalizarea au adus în Parlament mult mai mulți deputați laburiști decît cele 9 voturi liberale obținute prin omiterea revendicării. În concluzie Foot și-a exprimat părerea că, cu cit mai repede vor avea loc alegeri generale cu atât mai bine se va ieși din impasul creat.

Corespondentul parlamentar al lui „Times” găsește în această remarcă un fel de avertisment dat premierului Wilson. Pentru că, ținînd seama de majoritatea laburistă de 2 deputați, „nu ar fi nevoie de prea mulți ca dl. Foot pentru a transforma această ambiție în realitate”. Și se știe că de pe acum circa 30 de deputați se situează pe aceeași poziție.

N. LUPU

Declararea unilaterală a independenței Rhodesiei de sud — act prin care, în fapt, este legalizată dictatura minorității albe asupra populației de culoare din această țară — a stîrnit proteste în întreaga lume. Fotografia înfățișează un aspect de la demonstrația care a avut loc în fața „Casei Rhodesiei” din Londra.

**CARAMELELE
DE CACAO,
CAFEA,
LAPTE,
FRUCTE
SÎNT
DELICIOASE**

MARGARINA VITAMINIZATĂ

O grăsime de origine vegetală ce înlocuiește în foarte bune condițiuni untul atât la prepararea prăjiturilor cât și la diferite preparate culinare